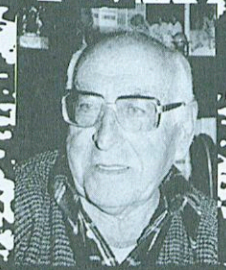

l'escala

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 69

FEBRER 1986

CONVERSA AMB ... Albert Guerra «en Berto»

Sumari

BUSTIA: CARTA DEL CENTRE EXCURSIONISTA · FULL OBERT · INFORMATIU · DE MES I DE MENYS · CONVERSA AMB... — VIDA ESCALENCA · LA FÀBRICA DE CIMENT — ESPORT I LLEURE · NOTICIARI LOCAL · HISSANT LA PLOMA · FULL INFANTIL · UN XIC DE TOT · ANNA — FOTOGRAFIA ANTIGA DE L'ESCALA COL·LECCIONABLE.

REDACCIÓ

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabrú — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/ Garbí, L'ESCALA — **D.L. Gi / 287-82** — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

BALLESTA

C/ Pintor Joan Massanet, 8

BAMBI

Avda. Ave Maria

LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

ROMAGUERA

C/ del Pont, 24

TROBADORS

Passeig del Mar, 2

C.E.R. L'ESCALA

C/ Garbí

EDITORIAL

LA INCOMUNICACIÓ

L'inconvenient de les publicacions com la nostra és, donada la seva periodicitat mensual, moltes vegades quan comentem un fet ja fa molt temps que ha passat, encara que només faci dues setmanes. El que passa és que els esdeveniments de dues setmanes enrera -i menys i tot- ja pertanyen a la història; però com que la història moltes vegades es repeteix, i fets com el que volem comentar, es repeteixen massa sovint, no ens podem estar de dir-hi la nostra.

A les acaballes del gener d'aquest any hi va haver un temporal de neu i vent i pluja que va deixar bona part de la nostra comarca incomunicada. Incomunicació per terra, ja que alguns pobles es van trobar sobtadament aïllats a causa de la neu, i incomunicació "per l'aire" (encara que no sigui massa exacte), ja que el subministrament elèctric es va estroncar i el telèfon va quedar tallat.

Dos fets aparentment tan simples van fer posar pell de gallina a més d'un. Diem aparentment simples perquè, en el fons, tant l'electricitat com el telèfon, han passat a ser indispensables en les nostres vides: la primera pel que fa al funcionament d'aparells industrials, electrodomèstics i "la tele"; el segon perquè ara en depenem tant que a la que no funciona ja ens veiem perduts.

Quantes famílies, a la llum de les espelmes (si en tenien), o del butà (si no s'havia acabat, perquè no es trobaven recanvis), no van estar frisant fins que van saber on era o com es trobava l'altre membre de la família que era fora del poble per una raó X??.

Estàvem incomunicats.

Encara sort que a L'Escala no va nevar, perquè en els llocs on les carreteres van quedar tallades per la neu, o pels arbres i les torres que havien caigut, s'hi afegia la incertesa de si tindrien el subministrament necessari pel que fa a aliments i derivats.

Per altra banda, sembla estrany que, incomunicats (ara en un altre sentit) com estem sempre (tancats a casa nostra i en nosaltres mateixos), uns esdeveniments com els que acabem de comentar no ens facin reflexionar.

El que passa és que vivim el moment, vivim el dia sense pensar en el futur ni en les experiències tot just passades i pensem que mentre tot va bé no passa res, però a la que alguna anella de la cadena es trenca tot queda desvallestat (fins ara momentàniament) i després tornem-hi que no ha estat res. I no hauria de ser així. Ens hi juguem molt. Per a tots va el pollastre.

informació

RESIDÈNCIES DE TEMPS LLIURE DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A 1986

El Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya té obertes al públic les residències de Llançà (Alt Empordà), Tarragona (Tarragonès) i Lès (Vall d'Aran) durant tot l'any.

En la temporada alta (estiu) i les segones quinzenes de juny i setembre (temporada mitjana), les estades seràn per torns amb una durada de 14 o 15 dies. Per la resta de l'any, la durada serà a discreció del sol·licitant.

Els preus varien segons la temporada, però en qualsevol cas són força assequibles i amb reduccions per a infants de 2 a 12 anys.

Poden beneficiar-se d'aquest servei, famílies i col·lectius sense limitació de nombre.

Per més informació i orientació per fer les sol·licituds, podeu acudir al Servei Municipal de Català, oficines municipals, dimarts i dijous, de 6 a 8 de la tarda.

AJUNTAMENT DE L'ESCALA

La Confraria de Pescadors necessita un Auxiliar de Secretari que tingui el 1º grau de F.P. i coneixements d'escriptura a màquina.

Els interessats poden adreçar-se a la Confraria de Pescadors abans del 15 de març

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Demanem disculpes per l'estat en què va sortir la fotografia que feia referència al concurs de pessebres d'enguany. La raó és que totes les que teniem de l'acte havien sortit mig velades, fins i tot la que hi va sortir, la meitat inferior de la qual era indistingible.

CARTA DEL CENTRE EXCURSIONISTA ESCALENC

Benvolguts amics escalencs:

Una vegada acabada la III Festa del Pedal, els membres del Centre Excursionista Escalenc ens vam plantejar la possibilitat de deixar el Centre en altres mans, a gent que tingués més temps per dedicar-s'hi i que ho fes a consciència.

Aquestes darreres festes nadalenques –que esperem hagin estat molt bones per a tots– una tasca que havia anat fent el Centre com és el Concurs de Pessebres, va ésser organitzada per la Parròquia i pel mateix «L'Escalenc», tot i que nosaltres els hi vam dir amb un temps molt just que enguany no ho fariem. Ells, plegats, amb desig de que el Concurs de Pessebres no havia d'acabar, varen portar endavant aquesta tasca que segons hem sabut ha estat un èxit.

Els components del Centre Excursionista hem decidit plegar, però no perquè no ens agradés el que estàvem fent si no perquè hem anat adquirint noves obligacions (laborals, estudis i d'altres) que cada cop s'han anat fent més fortes fins que ha arribat un moment en què hem dit. «S'ha de continuar i per manca de temps fer unes tasques mal organitzades?, No és millor que persones que ho puguin fer s'hi dediquin?». Però, per altra banda dèiem, això potser són excuses i que quan es vol fer es tren el temps d'on es pot. Nosaltres hem vist que això era del tot impossible, no tenim temps i si cada vegada més obligacions. Potser si el dia tingués més hores fora d'una altra manera.

Tot i la curta vida del Centre (aproximadament uns quatre anys) i encara que no hem arribat a fer totes aquelles tasques que hauriem volgut, per a nosaltres tot plegat ha estat una experiència inoblidable, enriquidora en tots els sentits. Ha fet créixer en nosaltres l'esperit de companyerisme, el sentit crític i organitzatiu; ens ha demostrat que la gent –vosaltres– seguia i participava i que el Centre a poc a poc, amb el pas del temps, s'anava arrelant.

Direu –potser– que són unes arrels curtes (pels pocs anys), però creiem nosaltres que ben agafades a un sòl de gent disposada a seguir i a col·laborar. Aquesta serà la gent que tal vegada continuarà amb el Centre; QUE LI DONARÀ UNA NOVA EMPENTA, perquè encara que els membres del Centre pleguem pel que abans explicàvem, ell, com a Entitat contínua –no hem pas donat la baixa del mateix a la Generalitat– aconseguirà passar aquesta crisi i unes mans amb noves idees i nou esperit de lluita el tirarà endavant. N'estem segurs!

Us direm, però, que el curset d'esquí es farà igualment aquest any 1986, i serà el Patronat d'Esports qui ho faci, tot i que nosaltres esperem col·laborar-hi d'una forma o d'altra.

Que no s'esmicoli el Centre Excursionista és el nostre desig i aquesta carta –que tal vegada us haviem d'haver adreçat abans– és un clam a tots aquells que podeu fer possible la seva continuïtat.

Gràcies i fins sempre!!

EL CENTRE EXCURSIONISTA ESCALENC

DEIXAREM CAURE L'ALFOLÍ DE LA SAL?

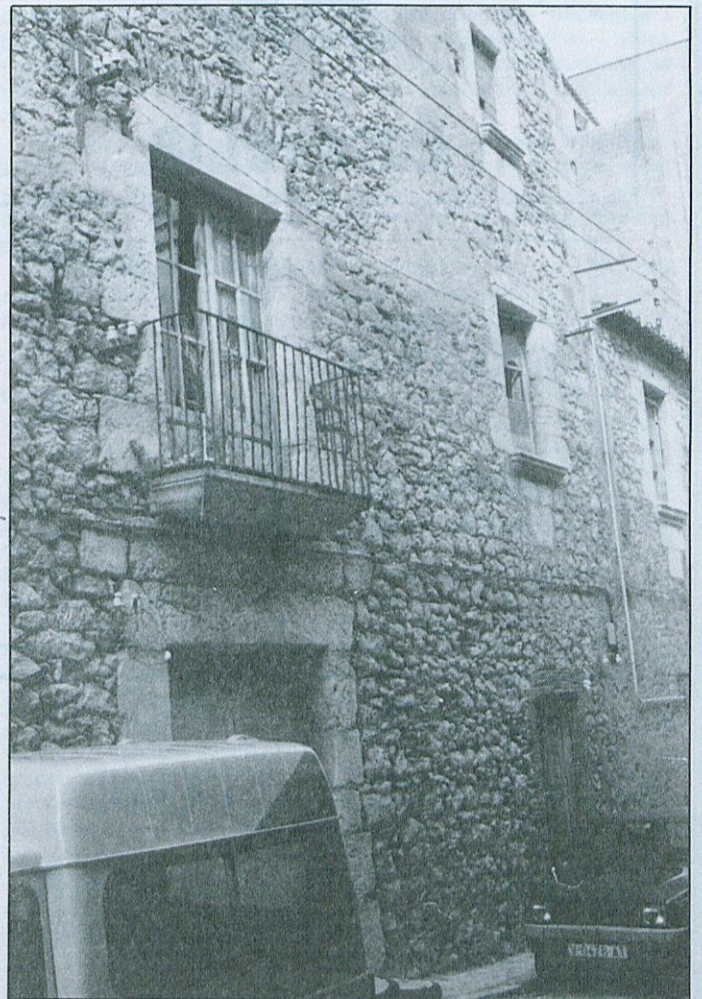
Com veïns de l'Escala preocupats per la conversió del nostre abandonat Patrimoni Arquitectònic, volem aprofitar aquesta fines-tre oberta de «L'Escalenc» per a fer un crit d'alarma sobre l'evident i lamentable estat de destrucció en què es troba l'edifici més antic del nostre poble.

Des d'aquí volem demanar a l'Ajuntament quines mesures concretes té pensades per evitar el progressiu enderrocament d'aquest significatiu edifici de la nostra història local i quins són els plans d'actuació, immediats o a llarg plaç, –si és que existeixen– de cares a promoure una digna i definitiva restauració del noble monument.

Què se n'ha fet de les tan ben intencionades declaracions de l'actual batlle, publicades al Punt Diari del 19 d'agost del 1984 en les quals afirmava «estar preparant un estudi de proposta de compra de l'Alfolí, per posteriorment procedir a la seva restauració i habilitar-lo com Casa de Cultura, Sales d'Exposicions, Centre d'Actes Públics, etc.»?

Ha passat més d'un any i cada dia podem constatar amb creixent indignació com, de mica en mica però inexorablement, les parets i el que quedava dels teulats del Pòsit Vell, van caient a terra davant la passivitat de tots. Altres problemes «més importants» han fet oblidar aquells elevats propòsits? Com és que el futur d'un element tan representatiu del nostre Patrimoni Col·lectiu –de tot el poble– (per altra banda declarat per la Generalitat com monument d'interès artístic i històric de caràcter Nacional) es deixa abandonat en mans d'una propietat privada? És que hem d'esperar que acabi de caure per veure com s'hi alça, en lloc del centre d'ús comunitari que al poble necessitem, qualsevol impersonal construcció particular?

ASSEMBLEA LOCAL DE L'ESCALA D'ALTERNATIVA VERDA
Gener de 1986

MAGATZEMS

TITÛS

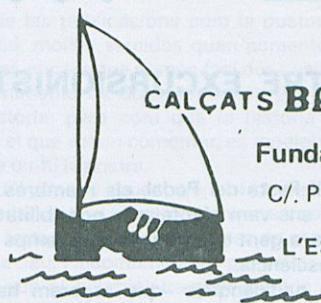
S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10
Tel. 77 02 53
L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS

TITÛS

S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI
GELATS

Ctra. Viladamat
A Palafrugell, Km. 7
Tels. (972) 77 04 04
- 508 - 584
L'ESCALA (Girona)

JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

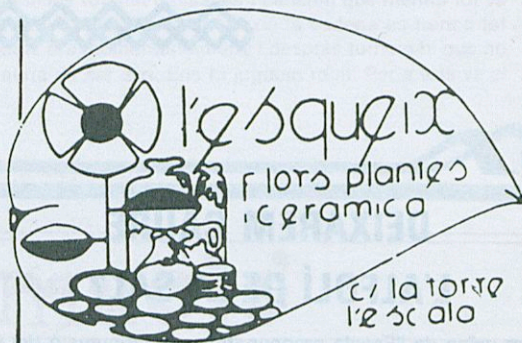
REPARACIONS
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26
Tel. 77 05 48

L'ESCALA

Caravel·la

C/ la torre
l'escala

ROSA MARIA BALLESTA

CENTRE
D'ESPECÍFICS

FARMÀCIA

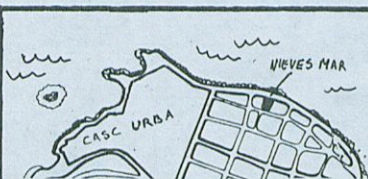
FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75
L'ESCALA - Alt Empordà

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat
Tel. 77 00 82

L'ESCALA
(Girona)

**HOTEL
RESTAURANT**

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA
(Costa Brava)

JOPA
nàutica

Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE

COMENTARI ENTORN D'UNA EXTENSA ENTREVISTA

«Comentari d'una extensa entrevista» és el títol amb el qual encapçalo uns reflexions sorgides de la conversa que RO.DO.MA. sostingué amb l'alcalde de l'Escala, En Rafel Bruguera i Batalla, transcrita a L'ESCALENC (Novembre i Desembre 1985).

Al llarg de la conversa s'hi reflecteixen uns temes de vital importància per la nostra població. Alguns d'ells resolts, altres en tràmit de solució i uns tercers, difícils o impossibles, ni tan sols a llarg termini, segons al·ludeix l'alcalde. En resten d'altres que no sé perquè no s'esmentem en l'entrevista.

Anem per parts:

1 -L'Alcalde reconeix que, a nivell d'organització i de preparació tècnica i administrativa, l'Ajuntament de l'Escala té molt per desitjar. Afirma que en aquest sentit reben les crítiques més fortes i reconeix que es fan amb justícia.

Compara el nombre del personal de què disposa l'Ajuntament de l'Escala per solventar aquestes deficiències, amb el d'altres pobles veïns, descartant que el de l'Escala és inferior i al·legant que els altres pobles estan sotmesos a més impostos que nosaltres.

Tanmateix l'Alcalde hauria de fer un símil amb alguns pobles veïns de la mateixa condició que l'Escala i veuria com el nombre del personal de la Policia Municipal del nostre poble és superior.

De tota manera ens consola saber que l'Ajuntament de l'Escala, segons manifesta l'Alcalde, és el primer que té una eina creada per Esade (Barcelona) per al nostre Ajuntament. Esperem, doncs, que aquest instrument virtuós (micro-ordenador) supleixi amb escriure la tasca que hauria de fer l'home.

L'Alcalde qualifica l'aparell de molt important, perquè, segons manifesta, l'Ajuntament tindrà per primera vegada un estri que els permetrà de saber el diner que es gasta, perquè es gasta, on es gasta, etc., en fi, una innovació mai vista! ¿Serà quelcom prodigiós, segons sembla, entreveure's en les paraules del batlle?

2 -L'Alcalde reconeix també que l'Escala és una vila poc neta i opina que el greu problema a resoldre per afavorir la neteja és la supressió dels gossos solts. Segons ell l'única solució és «la perrera»; però lamenta que els encarregats de la recollida d'aquests animals no vinguin sovint.

Si no ho tinc mal entès, cada poble, segons la seva categoria, té el dret de servir-se de «la perrera» una, dues,... vegades fixes a l'any; però sempre que es consideri necessari pot reclamar aquest servei pagant la despesa estipulada en aquest cas. ¿Des de quasi tres anys cap aquí s'ha pagat alguna assistència extra?

3 -Quant a les properes eleccions municipals, l'alcalde opina que seria millor que l'equip que entrés a l'Ajuntament no el formessin persones noves, tal com diu que ha passat a l'actual Consistori, en què, a excepció d'ell tots els altres eren nous.

La seva opinió, segons explica, es fonamenta en l'avantatge de l'antiguitat i en voler acabar les obres començades. Amb això l'Alcalde ens dóna a entendre que els qui es presentin per primera vegada es trobaran en inferioritat de condicions en relació amb els qui han estat i són membres del Consistori i per damunt de tots, amb ell que és el més antic.

¿Hem d'entendre aquesta declaració com una prèvia campanya electoral per part de l'alcalde?

4 -Es comenta també a l'entrevista el greu problema de l'abocador d'escombraries. Malauradament aquest afer fa anys que porta de cap el Consistori escalenc; però el proppassat any fou el més crític en aquest sentit. Es remogué cel i terra per a poder abocar la brossa a Torroella de Fluvià, deixant de banda les possibles conseqüències nefastes.

Mentre l'Alcalde de l'Escala veia clar el fet d'abocar les escombraries al poble veí, en començar l'estiu, una sèrie d'esdeveniments estaven en camí de bloquejar l'assumpte.

En primer lloc, un poble tranquil es veié, de sobte, dividit entre partidaris i adversaris de l'abocador en el seu municipi.

L'Institut Altempordanès d'Estudis de la Natura (IAEDEN) estudià la possibilitat de presentar una querella per presumptes delictes ecològics als Ajuntaments de Torroella de Fluvià i l'Escala, per considerar l'abocador contrari al medi natural.

Els llocs escollits per a l'abocador suscitaren també polèmica perquè els geòlegs encarregats de fer l'estudi dels terrenys no n'acceptaren cap.

Els torroellencs no partidaris de l'abocador demanaven que es tingués en compte la recent Llei d'Espais Naturals de Catalunya, aprovada pel nostre Parlament (28.5.85).

I malgrat tot, seguien elaborant-se projectes, realitzant-se informes sanitaris, convocant-se reunions precipitades, etc.

Ara que tots aquests fets ja són història, portar la brossa a un poble veí no és ètic, segons paraules textuales de l'Alcalde. ¿És que quan pretenia abocar a Torroella el sentit de l'Ètica era un altre?. Sinó, què entén ell per ètica?

I dono per acabat el comentari, esperant que en alguna altra entrevista l'Alcalde ens pugui explicar altres qüestions que també afecten el nostre poble i ara que les ha deixades dins el tinter.

PILAR PELLICER de GISPERT
L'Escala, a 24 de Gener del 1986

ELS INDIS I ELS AIGUAMOLLS DE L'EMPORDÀ

Els Indis d'Amèrica no coneixen la propietat privada dels mitjans de producció i de la terra. Així va ser que després de ser massacrats per l'Orda Invasora de la Cultura Europea, els que varen quedar, no essent aptes per viure dins d'horaris de botiguers, oficinistes i banquers i dins els límits de les tanques dels agricultors i altres propietaris de les terres, se'ls va tancar per llei en extensions de terra, anomenades reserves, on poguessin estar fins a la fi de la seva raça.

Evidentment en les seves reserves varen continuar amb el seu sistema de vida. Resulta que ara en aquelles terres s'han trobat vetes importants de minerals, sobre tot d'urani. L'home blanc els vol fer fora. Però, oh legalismes! com que la terra no és de ningú, és de la tribu, no es pot expropiar!

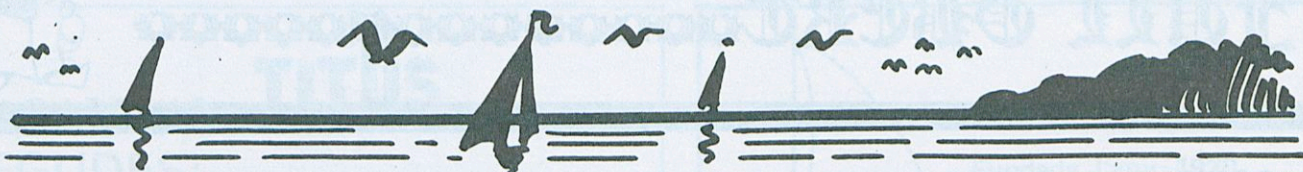
Què fer? els estan obligant a dividir la terra en lots, que s'adjudiquen a cadascú i automàticament són expropiats, tot i la seva forta oposició, sobretot de donar les muntanyes sagrades. És a dir el 1986! en plena època d'alta tecnologia, democràcia i drets humans, els indis encara tornen a ser desalotjats de les seves terres. I és que la Tecnologia, la Democràcia, els Drets humans i la llei dels Blancs, són una piconadora a la qual, per ara, no hi ha res que s'hi resisteixi.

Però no és només allà als U.S.A. on es fan i es desfan lleis, aquí a l'autònoma Catalunya, no fa molt es va aprovar pel Gran Pare Blanc de Barcelona i el seu Consell d'Ancians, una llei per protegir els anomenats Aiguamolls de l'Empordà, després d'una perllongada lluita d'uns aborígens que es varen oposar a què uns estrangers de Barcelona, amb cavalls de ferro obrissin carreteres i urbanitzessin les seves terres. Fins i tot, varen condecorar un dels aborígens amb el càrrec de Cap dels Aiguamolls i amb una paga cada mes. Però heus aquí que ara arriba un home blanc d'orient que es veu que deu ser molt amic del Gran Pare Gran de Barcelona i tot i la Llei d'Aiguamolls, aquest podrà edificar i destruir-ne una part. I els aborígens tornen a estar esvalotats, ja veuen una altra vegada amenaçades les seves terres i el Cap dels Aiguamolls els diu, per despistar-los, que no es preocupin, que encara queden els Aiguamolls de Pals per salvar, i només fa que fer conferències juntament amb Homes que Manen, per demostrar el valor dels Aiguamolls de Pals. Mentre ens estan fotes els nostres.

I heus aquí que la lluita continua, l'home blanc no para amb la seva ambició, tot i les lleis que ell mateix fa i desfà, per alguna cosa mana, el que demostra que no hi ha llei real que empari a qui no mana, perquè quan la llei no convé a qui mana en fa una altra i tot arreglat.

L'Escala, 3 gener 1986

Benjamí Bofarull

ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

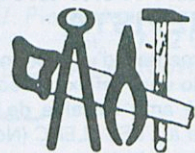
Carrer del Port, 28 - L'ESCALA - Tel. 77 10 23

Area laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa
 Assessorament jurídic-empresarial - Contabilitats
 Gestions de tota mena - Assegurances

JAUME BATLLE PAGÈS
 Agent Col·legiat d'Assegurances

FERRERIA

GUILLOT

PINTURES
 I
 JARDINERIA

C/ del Mar, 6
 Telèfon: 77 04 86

L'ESCALA

DISCOTECA

ACUÀRIUM

HOTEL - RESTAURANT

L'ESCALA

Hostal «El Roser»

RESTAURANT
 especialitat en peixos i mariscs

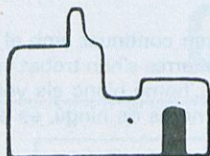
* *

HOSTAL MIRYAM **HOSTAL REINA**

Complete bathroom / Baño completo
 Salle de bains complete / Mit Baderaum
 Calefacció Central / Aire acondicionat
 Parking Particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9
 Tels. (972) 770219 / 770977

L'ESCALA
 Costa Brava (Girona)

RAFAEL MORENO I GARCIA

Compra de cases velles al casc urbà
 i de finques urbanas fora vila

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES
 Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA S.A.

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

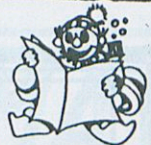
Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

G FINQUES GUANTER

ASSEGUANCES EN GENERAL
 GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7
 L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72

EL MOVIMENT ES DEMOSTRA CAMINANT

(A l'atenció dels Ajuntaments de les platges de l'Empordà i dels poders públics)

És un encert, crec, d'haver eixamplat l'espai sorrenc de la platja dels Riells. Abans, l'àrea d'exposició epidèrmica al sol era realment massa estreta; aquesta era, almenys, el reprotxe més repetit concernint la nostra platja tan apreciada per la seva planícia immèrgida.

Però, aquesta lloable realització, ¿serà llarg temps suficient?. Pensem que aviat el mar, el sol i la sorra calenta no bastaran per a passar bones vacances; la gent, i sobretot la joventut, saturada, ja comença a avorrir-s'hi.

En la nostra costa solem pensar en l'estiu i en els estiujeants uns mesos abans de la temporada; potser que en certs preparatius arribem a pensar-hi un any abans; no n'hi ha prou, avui cal operar amb perspectives llunyanes si no volem que d'altres ens passin al davant; és bo de posseir binocles d'aquells que permeten preveure almenys cinc anys per endavant.

El mercat del turisme a casa nostra és certament vast però molt cobejat. A l'altre costat dels Pirineus, part litoral, els nostres cosins catalans se'n preocupen seriosament: al Barcarès i a Sant Cebrià. La costa rossellonesa representa una lleial —però realment— competidora de la nostra costa empordanesa; és per centenars de milers que els turistes, francesos (és clar), però també belgues, anglesos, alemanys, etc. s'hi aboquen cada estiu, sobretot en les dues platges esmentades, a més Argelès. La Municipalitat de Sant Cebrià inaugurarà, el proper estiu 1986, el parc aquàtic d'esbargiment estiuenc que està realitzant. I la del Barcarès ja ha començat les obres d'un projecte similar sobre 8 hectàrees. Es tracta de parcs amb nombrosos jocs nàutics: tobogans gegantins, fossa de capbussades, piscina amb onades artificials, etc.

Una mica més amunt (en el Llenguadoc) ja existeix l'«Aqualand» del Cap d'Agde, el primer de França. Mitjançant un preu d'entrada, famílies, grups escolars o d'empresa i, sobretot, la mainada, tothom pot oferir-se una alternativa a la torrefacció somnolent del cos. La sensació hi és garantitzada: sobre catifes d'escuma plàstica un pot deixar-se arrossegar per un corrent d'aigua temperada i capbussar en les tripes de tres tobogans en espiral; (en total 6 pistes de 100 metres cada una, el punt culminant és situat a 15 m. d'alçada). En aquest univers líquid i blau (on els animals no hi són admesos), s'hi troben atraccions més tranquil·les: una bassa amb bany escumós, bassetes i mini-tobogans pels infants i una riera ràpida artificial per la qual un pot baixar assentat en una gran boia. I no falten bars, restaurants i botigues. El negoci funciona bé; l'any passat van arribar a encaixar, en francs, per valor de 400 milions de pessetes; l'obra els costà 800 milions, prova que la realització rendeix. Altres avantatges: un centenar de persones plaçades en estiu i 6 permanents en hivern. En 3 anys no han hagut de deplorar cap accident; just alguns bonys.

¿Seria utòpica una realització d'aquest tipus a casa nostra amb el suport d'entitats oficials com Generalitat o/i Estat? potser sí; però em sembla que quelcom s'haurà de fer, —per poc que sigui—, per a fer més atractives les nostres platges si no volem que se'ns ucli clientela. No esperem que el temps em doni raó.

Se'm pot redarguir que aquestes suggestions pequen d'il·lusòries i ambicioses, més crec que poden infondre d'altres induccions més modestes si cal, però determinants per a una consolidació del poder atractiu i turístic de la nostra costa i peculiarment de l'Escala. I ja se sap que sense il·lusió, sense ambició i sense obstinació hom resta estacionat; estacionar no és avançar. I el reeiximent somriu als audaciosos.

SADERRA

L'ASE DINS L'HERBA

(de Josep-Sebastià PONS [1886-1962] gran poeta rossellonès, figura cabdal de la literatura catalana)

Com neu de llum la lluna s'insinua,
mig fosa en l'aire transparent,
i el burriquet escapça l'herba crua,
a tota meravella indiferent.

Si eixampla l'ametller una corona
d'alba indecisa en el replà,
si del clot d'aiguallera fa una estona
que s'exhala a la brisa el rauquejar,
res no distreu un ase i son oïda,
quan el seu ull, mirall obscur,
veu córrer a tot arreu una herba humida,
lluna de primavera dins l'atzur.

REFERENDUM O.T.A.N.

És la voluntat del poble sentim a dir. El poble ho vol això, és la noble expressió mereixedora de tots els respectes. Si el poble s'equivoca fa que les properes decisions siguin més ponderades, pregonen els tècnics de la política. El poble és sobirà, és una argumentació que no admet contrariatats.

Emperò és la voluntat del poble expressada netament o bé comporta una apropiació que fa que l'esperitualitat de l'esperit democràtic no sigui tal. Les campanyes propagandístiques que precedeixen les eleccions van orquestrades amb una teatrelitat on el protagonisme és més fort que el bon raonament.

Hi havia un home molt vell que va deixar molta descendència i quan va anar a fer testament el Sr. notari li va preguntar quina era la seva darrera voluntat. Tothom sap que aquell home el porten tot aquell raguitzell de descendència que ha deixat. Aquell home el porten, aquell home no en té de voluntat.

Això mateix passa amb el referèndum a celebrar properament, respecte a l'entrada o no a l'OTAN, si la celebració d'aquest referèndum hagués tingut lloc dos anys abans la resposta hauria estat no a l'entrada i fent la celebració dintre pocs mesos la resposta serà ben segur que sí.

El canvi d'opinió és més fruit de la voluntat dels dirigents que no de la voluntat dels dirigits. La tècnica de la presentació d'una qüestió a consulta popular es verdaderament això, una tècnica. Els partits polítics fan la contratació dels especialistes en la matèria, els millors de procedència nordamericana per preparar i deixar-ho tot ben lligat com si de la venda d'un producte es tractés.

I això fa que la voluntat adormida del bon ciutadà es desperti, i llevat d'una minoria, la gran massa digui sí o no, no d'acord amb el seu bon pensar, sí d'acord amb la millor presentació. Es com els caramels que els que tenen més acceptació al mercat no son pas els millors, són aquells el bolic dels quals és més ben lograt.

J. R.

SASTRERIA

Vilabru

**ANXOVES
DE**

L'ESCALA

MAGDALENA SUREDA

Telèfon 77 01 46

**BANULL
BANCOTI
BANCOTRAI
BANCOTRANS**

Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA

més de 90 oficines a Espanya

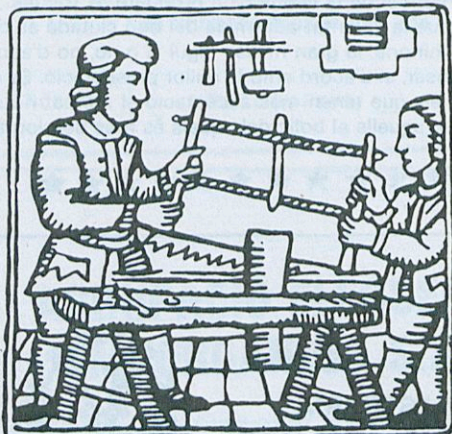

**CAIXA D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES
DE LES
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA

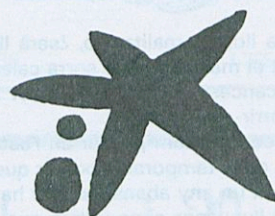

Mobles Sancho

Ctra. Palafrugell s/n. (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

Lindan
ELECTRODOMESTICS

Servei TV garantit
A. PRADO - Tel. 77 04 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17
Telèfon 77 01 99

L'ESCALA (Girona)

HISSANT LA PLOMA

JA SOM EUROPEUS!

El Mercat Comú existeix des de 1958. Els escalencs, encara que la majoria no sabem què és ni com funciona, en som membres des de l'1 de gener d'aquest any.

Les qüestions legals i financeres no són més difícils d'entendre que les de qualsevol govern de qualsevol nació democràtica, i més tenint en compte que és un intent de coordinació econòmica entre els 12 estats membres.

Però la qüestió crucial d'aquest entramat de dubtes que han surgit, és si ens hem o ens han preparat i mentalitzat per ser on som.

La C.E.E. (Comunitat Econòmica Europea, més coneguda com a Mercat Comú) fou creada l'1 de gener de 1958 amb Bèlgica, França, Països Baixos, República Federal d'Alemanya, Itàlia i Luxemburg com estats membres i com a resultat dels tractats de Roma de 25 de març del 1957. Més tard i en diferents etapes, s'hi van afegir Dinamarca, Irlanda, Regne Unit i Grècia, la darrera integració ha estat la d'Espanya i Portugal. La seva finalitat era establir un mercat i unes tarifes externes comunes i una unió duanera per a tots els productes, laborar una política conjunta per l'agricultura, pel moviment de mà d'obra i els transports i fundar institucions comunes pel desenvolupament econòmic. Tots aquests objectius no s'han aconseguit després de 30 anys de comunitat. Un país comunitari es mostra recelós davant l'entrada d'un producte procedent d'un altre país comunitari i li posa tots els inconvenients possibles perquè no passi la seva frontera. La inexistència de fronteres entre els estats membres és irreal.

FUNCIONAMENT DE LES PRINCIPALS INSTITUCIONS DE LA C.E.E. (Dret Polític Comunitari).

Les Comunitats Europees són una organització supranacional amb institucions que trascendeixen els governs dels seus components. Les principals institucions són les següents:

El Consell de Ministres, que és el principal òrgan decisor de la Comunitat. Normalment el formen els ministres d'Afers Estrangers de cada estat o bé, els ministres de l'àrea corresponent al tema que es tracta al Consell (si és un tema d'indústria, per exemple, es reuniran els ministres d'indústria). Tres vegades l'any es reuneixen els caps de govern per discutir àmplies àrees de la política.

La Comissió proposa la política comunitària i és responsable de la seva execució en el marc del Tractat de Roma. Cada comissari s'encarrega d'un departament amb responsabilitats especials en una àrea concreta de política comunitària. Els comissaris formulen propostes que presenten al Consell de Ministres.

El Parlament té tres funcions principals:

- 1-Aconsellar al Consell de Ministres sobre les propostes de la Comissió.
- 2-Juntament amb el Consell de Ministres determina els pressupostos de la Comunitat.
- 3-Exerceix un control polític sobre el Consell i la Comissió.

Actualment el formen 518 diputats dels quals 60 corresponen a l'Estat Espanyol. D'aquests 60, 8 són catalans (5 del Partit Socialista, 1 de Convergència i Unió, 1 d'Unió Democràtica i 1 d'Aliança Popular). S'agrupen en partits polítics o grups parlamentaris, però no per estats. Es reuneixen una setmana al mes. Les seves decisions influeixen en el Consell però no són vinculants. La capacitat del Parlament per fer dimitir el Consell, així com per rebutjar el pressupost, li permet exercir una gran influència en el desenvolupament de la política comunitària.

El Tribunal de Justícia resol els conflictes legals que afecten les lleis comunitàries i dictamina sobre els acords amb tercers països. Està format per 12 jutges, un per cada Estat, assistits per 6 advocats generals. Qualsevol persona pot demanar al Tribunal que dicti sentència en afers propis de Dret Comunitari. Les sentències del tribunal són vinculants en tots els països membres.

Existeixen, a part dels ja esmentades, altres òrgans com el Comitè Econòmic i Social, el tribunal de Comptes i el Comitè Executiu, que són òrgans executius.

COM ES FINANCIA LA COMUNITAT.

Existeixen tres fonts principals d'ingressos:

- 1-El famós I.V.A. o Impost sobre el Valor Afegit. Cada estat membre pagarà aquest any a la Comunitat el 1,4% de la base de

l'I.V.A. no del total recaptat. Això deixa llibertat a cada govern per decidir els percentatges a aplicar a cada producte. En els pressupostos del 1986 els ingressos per aquest apartat constitueixen el 62% del total.

- 2-**Els Aranzels (impostos) duaners.** En estar constituïda la Unió Duanera enfront l'exterior (països no pertanyents a la C.E.E.), qualsevol article importat paga una sola vegada, en entrar a la Comunitat, l'Aranzel Exterior Comú. Pel 1986 representa un 27% del total.

- 3-**Impostos a la producció i a la sobre-producció agrícola**, que juntament amb altres quantitats menys elevades constitueixen l'11% restant.

El pressupost comunitari d'enguany puja a quatre bilions i mig de pessetes. Això equival a uns 35.000 milions d'ECU. L'ECU és la Unitat de Comte Europea, que comença a ser admesa com objecte de transaccions a tot el món occidental. A l'ECU hi són representades les dotze monedes dels dotze estats membres. La taxa de canvi de l'ECU està pels volts de les 130 pessetes.

DESTINACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DEL 1986.

Vegem, resumida, la destinació dels pressupostos d'aquest any:

- 1-Garantia dels mercats agrícoles: productes agrícoles que tenen assegurat un preu de garantia al mercat. S'hi destina el 56% del total (baixa un 7,58% respecte 1986).
- 2-Polítiques estructurals: en aquest apartat s'hi comprenen els fons estructurals. S'hi destina un 21,23% del total (l'any passat se li va dedicar un 18,58%). Dins aquest apartat s'inclouen els destinats al FEDER (Fons de Desenvolupament Regional), al FEOGA (Fons Europeu d'Orientació i Garantia), al Fons Social, a pesca, educació, cultura i medi ambient.
- 3-Investigació, indústria i energia: S'hi dedica un 2,72% del total per estalvi energètic i inversions en noves tecnologies. Aquesta quantitat és petita però ha donat els seus fruits. De totes maneres és insuficient ja que es continua important tecnologia avançada del Japó i d'Estats Units.
- 4-Reembossaments i reserves: Constitueixen el 10,16% del total. Es destinen a tornar una part de la seva aportació a països que comparativament donen més del que reben, com la Gran Bretanya i Espanya en els primers anys. S'inclouen els pagaments d'anys anteriors i una reserva d'«emergència» que és del 1,1%.
- 5-Cooperació al desenvolupament i a països tercers: Constitueix el 4,41% i serveix per atendre ajudes d'urgència a sinistres (com el terratrèmol de Mèxic) i cooperació amb països del sud del Mediterrani i del Tercer Món.
- 6-Personal i funcionament: equival a 4,5% del pressupost comunitari.

A part d'aquests pressupostos a la Comunitat hi ha el Banc Europeu d'Inversions que compta amb recursos propis, desembossats pels estats membres.

Aquesta quantitat de dades i tecnicismes ajudaran, potser a embolicar-vos més la ment. Són massa coses de cop: l'entrada al Mercat Comú i la instauració del nou impost, l'I.V.A.. Feia molts anys que es parlava de l'entrada de l'Estat Espanyol a la Comunitat. També feia força temps que es parlava del nou impost. Tot i això, no ho hem assimilat.

A què es deu? Les institucions i qui correspongués haurien d'haver fet una campanya de mentalització, informació i assessorament al contribuent, realment efectiva. Pels comentaris i les cares d'estupefacció sembla que la gent no sap massa de què va l'afèr. I si no, quants comerços escalencs han aplicat l'I.V.A. a partir de l'1 de gener?. Si l'han aplicat, ho han fet bé?. S'han assabentat de les repercussions als seus comerços de l'entrada al Mercat Comú?. Saben a qui s'han de dirigir per consultar els dubtes, demanar informació?.

Esperem que algú desfaci aquest embolic i que poc a poc sapiguem on estem ficats i com hem d'actuar. A partir d'ara doncs, compte, ja són europeus!

Mont-recova
Gener del 1986

CONVERSA AMB...

L'Albert GUERRA i TEIXIDOR, «En Berto», va pels 84 anys i encara és un pescador en actiu. «Perquè avui és tan fàcil, les màquines ho fan tot», diu. A terra, ell continua fent d'artesà, armant armellades, adobant, fent nusos, totes les estones que té.

L'Escalenc.- Quin any vau nèixer?

Albert Guerra.- L'any 1902, el dia 2 de juliol, al carrer Canyet de l'Escala.

L'Esc.- Els vostres avis, eren escalencs?

A. G.- I tant, el meu avi es deia Francesc Guerra i Poch, i va morir quan jo tenia sis anys, això fa que quasi no l'hagi conegut.

L'Esc.- Els vostres pares eren pescadors?

A. G.- Sí, tant el pare com la mare venien de famílies de pescadors. Eren pescadors, però també tenien l'olivari, vinyes, un hort a la Closa del Llop i un altre hort a la Pelanca.

L'Esc.- Quants germans éreu?

A. G.- Dos, una germana més petita i jo.

L'Esc.- Fins quan vau anar a l'escola?

A. G.- Ai filles, que voleu què us digui, de tant en tant hi anava... res, molt poc... Però sé llegir i escriure, en vaig aprendre un xic per mí mateix, i també vaig anar una temporada a repàs amb en Donjó.

L'Esc.- Quan vau començar a anar en mar?

A. G.- A l'estiu, com que aquí no hi havia res a fer, quasi tots els pescadors de l'Escala marxàvem. De Portbou fins a Blanes, quasi tots els racons de les platges eren plens de tendes de pescadors escalencs. Nosaltres anàvem a Sant Pol, que és un racó de Sant Feliu, aquesta platja fa dos racons, el de llevant i el de garbí, els escalencs anàvem al racó de garbí, i els estartinençs al racó de llevant, que ja és S'Agaró. Els primers anys, jo era molt petit i hi anàvem amb la tartana d'en vint-i-nou, fins a Pals, allí canviàvem de cavall i fins a Sant Feliu; quan vaig tenir set o vuit anys, ja anava amb el pare, amb la barca, i la mare i la meua germana amb la tartana, i això va continuar fins als deu o onze anys. Quan vaig tenir onze anys, amb el padrí hereu, l'hereu Calons, anàrem a pescar a Cadaqués, els mesos d'estiu, també amb tendes, a una platja que en diuen S'Arqueria, a l'altre costat de Port-Lligat. Agafàvem molt de peix i cada dia havia de fer tres o quatre viatges des d'allà fins a Cadaqués, carregat amb la gorba, per anar a vendre'l. Veníem el peix a un tal Víctor. Sabeu a quin preu veníem el peix?, el roger a pesseta i a quinze la carnissera, i tot l'altre peix, sards, escorpores... a quinze cèntims. Era l'any 1913 o 14.

Hi estàvem fins a la Mare de Déu d'agost, després no hi havia dia, tornàvem quan ens semblava.

L'Esc.- Quins records teniu dels estius, de quan anàveu a viure a la platja amb les tendes?

A. G.- Doncs, mireu, com que érem deu o dotze tendes, jugàvem tota la mainada, llavors no hi havia pas gaire costum de banyar-se, jugàvem a ratlleta, a magatalls darrera les barques... Tot això que es fa de petits.

L'Esc.- Quins nens recordeu que hi venien?

A. G.- L'Emiliano, en Pepet Carreres, l'Amàlia...

Bé, com us deia, a l'estiu anàvem a Cadaqués, i a l'hivern al sardinal, a pescar sardina, i mireu quin és el destí de les persones, amb la primera barca que vaig anar de mariner, el padró, més tard, hauria d'ésser el meu sogre, l'avi Saló. Era una barca petita, amb la qual anàvem a rem.

L'Esc.- Recordeu alguna anècdota del vostre començament com a pescador?

A. G.- Una de les coses que recordo és que quan sortíem del ball i havíem d'anar en mar, resulta que ens adornàvem tot vogant i per despertar-nos ens tiraven un drap moll a la cara... També recordo que per Carnaval feien quatre parts de ball i a l'última part ja hi anàvem amb esclòps, per anar tot seguit en mar, per ballar ho fèiem amb els peücs, sense els esclòps.

L'Esc.- I els diumenges, hi havia ball?

A. G.- I tant!, a can Pepet Sureda o a la Sala de Can Panxo, tarda i nit.

Anàvem al ball de tarda i al de nit, i a mitja part anàvem a les tavernes a beure un xic de xocolata. Recordo les tavernes de Cal Nano, Cal Farreny i en Torres.

A can Pepet Sureda, per ballar, feien pagar 65 cèntims, i quan ens van augmentar de 10 cèntims es van fer grups, els senyors en un costat i els pescadors de l'altre. Els pescadors vam anar a ballar a la Sala de Ca la Viuda, i després al saló de Can Serrats i ens deien «la punyalada». Recordo un any que vam fer uns balls de carnaval molt macos...

Després es va començar «Pekin» amb el treball de tots els escalencs, paletes, fusters, manobres... Tothom treballava de franc, és a dir ho va fer el poble. I a «Pekin» s'hi va reunir altre cop tothom... El primer cine que hi va haver va ser a Ca la Viuda, hi havia un cartell que deia: «Cinematógrafo».

L'Esc.- I els dies que no eren festius, què fèieu?

A. G.- Mireu, abans d'anar en mar, abans de barar, a la platja, hi havia tres o quatre dones que venien pinyons i cacauets i amb unes mesures petites ens venien dos cèntims de cacauets o pinyons... De dies, quan no anàvem en mar, anàvem a la vinya o a l'hort, tots els pescadors fèiem el mateix. Tot això que veieu ple de xalets i apartamen, tot eren vinyes... I quan un sardiner anava a

veure si trobava peix i en trobava, les dones anaven a la vinya a avisar els homes, per dir-los que havien d'anar en mar.

També teníem unes deu o dotze gallines... i criàvem un parell de porcs, en veníem un i l'altre ens el quedàvem.

L'Esc.- Fins quan vau anar al sardinal?

A. G.- Fins que vaig anar a la mili. Als estius hi vaig anar dos o tres anys amb el padrí, a Cadaqués, a S'Arqueria, i amb el pare anava primer cap a Tossa, a Lliberola, i després ja vam anar a la Cova, allà on hi havia els avis, vaig anar-hi fins que em van cridar al servici.

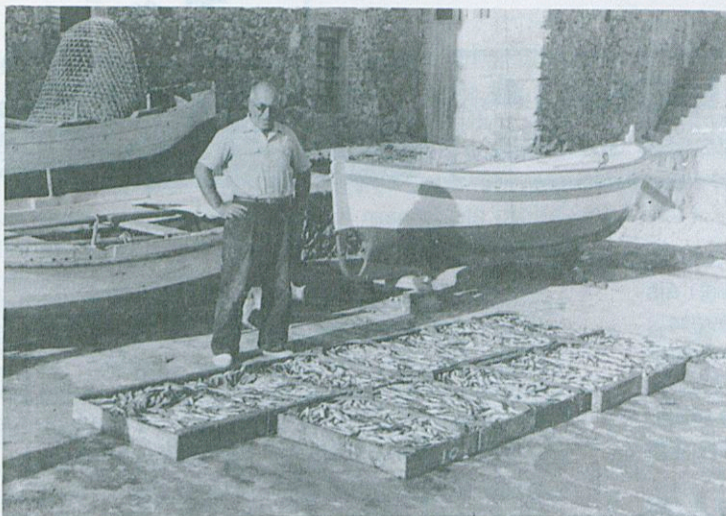
L'Esc.- Tenim entès que vau anar a l'Àfrica, a fer la mili, com va ser?

A. G.- Mireu, vaig sortir d'aquí el 3 de gener, era l'any 1922, vam anar amb tartana fins a Roses, de Roses, també amb tartana, a Vilajuïga, allà vam agafar el tren, jo no l'havia vist mai, érem vint-i-dos que vam anar-hi i a Barcelona només dos o tres de nosaltres hi havien estat abans. Bé, vam agafar el tren fins a València, Alacant, i a la fi... fins a Cartagena, on hi vam estar dos dies, ens van donar la roba, i després, en tren, cap a Cadis, amb en Paco Espart i d'altres, erem 155, a En Paco el van embarcar al «Princesa d'Astúries» i a mí al «Reina Regent», era un vaixell gros, érem cap a sis-cents. Hi vam estar dos dies. Llavors no es feia instrucció com ara, sinó que ja t'embarcaven i avall!!!

El dia 12, mireu si va anar ràpid, ja érem a l'Àfrica i ja entràvem en combat... El primer dia van tocar diana a les tres o les quatre, no ho recordo bé, ens van fer formar i ens van donar una copa de ginebra o no sé què era exactament, anava amb una ampolla de terra i fins a les set o les vuit de la tarda, sense menjar res, ens recomenaven que: «quan desapareu que ningú tenqui la boca, per les oïdes».

L'Esc.- Quan temps vau estar-hi?

A. G.- Trenta mesos i escaig. La guerra va durar una mica més de dos anys, quan jo vaig anar-hi ja havia començat. Passaves amb el vaixell arran de costa i no et deien res, tot tranquil, i l'endemà tornaves a passar i ja hi havia bombardeig, i no podies fer res que no comencessin ells... Nosaltres érem de la banda de Ceuta i Melilla i anàvem a buscar el menjar a Ceuta. A vegades estàvem un mes sense tocar terra i algun remolcador ens portava la correspondència. Matàvem els toros a bord, els lligaven amb una corda i els fotien cops de mall, els mataven per menjar, però era el que

menys ens tocava a nosaltres, nosaltres menjàvem molt de cigró, sempre cigró, de primer i de segon plat...

Durant dos o tres mesos vam estar molt de sort, hi havia pesquers als quals nosaltres fèiem guàrdia, ja que estàvem entre ells i la costa, i quan acabaven ens tiraven peix i ens el donaven en el ranxo.

L'Esc.- I com matàveu el temps quan no estàveu de servei?

A. G.- Sempre netejant... Era artiller, tenia un canó d'aquells del 15, dels grossos, i vinga netejar... era molt lluent...

Vaig estar 18 mesos sense venir a casa, i encara vaig venir perquè se'm va acudir escriure al diputat Fournier, dient-li el temps que feia que no havia estat a casa, i al cap de vuit dies es va rebre un telegrama del Ministeri de Marina i em van donar un mes de permís.

L'Esc.- Quan vau acabar la mili, què vau fer?

A. G.- Vàrem anar un any a pescar a fora, i després vam comprar la primera teranyina, que la vam anar a buscar amb el padrí, tots dos, a Sant Feliu, tornarem a rem i vela. Va ésser la primera que vam tenir i es deia «Panxito».

L'Esc.- Des de llavors quines teranyines heu tingut, i de quines guardeu millor record?

A. G.- Bé, recordo la «Maria Dolors», amb la qual vam tenir molta sort, dic que vam tenir sort perquè tothom fa la mateixa feina i un cop es pesca i d'altres no... Nosaltres estàvem de sort...

L'Esc.- Vau tenir alguna vegada alguna avaria o algun accident important?

A. G.- No, però recordo que una vegada amb el meu cunyat, en Josep, érem al sardinal i es va girar un gup molt fort, i van començar aquells llamps tan estranys, i vam sentir la pudor de sofre, al pal es va posar la llumeta de Sant Elm, i una ratxa de vent va obrir les portes de l'Església, mai més s'ha tornat a veure..., en aquest moment estaven donant les estampes a la mainada que havia combregat. En mar la gent cridava, sort que no va passar res...

Quan el pare va arribar en terra i la mare li va dir: «Berto, els nens són en mar», va caure estassat i el van haver de portar a casa, ja que la barqueta en la qual nosaltres anàvem era petita i va tenir por...

L'Esc.- Recordeu algun vaixell gran de pas per l'Escala?

A. G.- Recordo que quan venien els vaixells que portaven sal, el pare, amb el llagut hi anava per a transportar la sal i a la platja hi posaven uns taulons i allà hi feien els pilons de sacs i la portaven a Can Solés i a Can Martí a on és ara el Bar Casablanca. De Roses, de Palamós i d'altres llocs venien a buscar la sal aquí, ja que aquí era el centre, cada mes venien dos o tres paquebots a portar sal.

L'Esc.- I l'Alfolí de la Sal?

A. G.- Mireu, jo no el recordo com a tal sinó com a Pòsit. Jo en vaig ésser durant vuit anys de la Junta, ja abans del Moviment, i després sis anys més, és a dir, catorze anys, i sempre a l'Alfolí. Llavors només hi havia dues habitacions, una de molt gran on teníem la cooperativa i en l'altra la cuina del bidell, i tota la resta eren ruïnes, mireu com ha d'estar ara...!

L'Esc.- Recordeu quantes teranyines hi havia a l'Escala en el moment que n'hi havia més?

A. G.- Cinquanta-sis.

L'Esc.- I recordeu el nom de les barques que heu tingut?

A. G.- Recordo l'Alberto, la Maria Rosa, la Maria, un bot que es deia «Justet», la Catalunya, el Montseny, la Montgó, el Montblau...

L'Esc.- Què ens podríeu dir de les «Golondrines»?

A. G.- Encara no hi havia turisme, vam fer companyia amb En Quim Simon i En Fèlix Ballesta. Els diumenges era fantàstic, a la tarda, cada deu minuts sortíem amb una barqueta a portar la gent a les platges d'Empúries, la gent fins i tot hi sopava. Teníem tres barques i només feien que anar i venir. Havíem provat de portar gent a banyar els matins, a Riells i no vam tenir èxit; a Empúries hi venien els de la colònia. Era molt bonic... a dalt, a l'esplanada de davant de les ruïnes hi teníem el «Xiringuito» que estava molt ben arreglat, molt gran, amb bancs, com un tren, amb vidres que baixaven i pujaven per si feia vent. Més tard ens ho van treure, segons ens van dir per problemes de sanitat, perquè com que no teníem aigua, rentàvem totes les coses amb un gibrell.

L'Esc.- I per aquests viatges, quin tipus de barques utilitzàveu?

A. G.- Llegutets petits: el Montseny tenia 5 metres, el Montblau 6 metres i el Montgó en tenia 7, també teníem la Maria, era la grossa, amb bancs al mig i hi cabien unes 40 persones. Qui pogués ésser-hi! Recordo que si algú no hi anava segur la Sra. Llobet els deia: «Anant En Berto de patró és totxo el que té por».

L'Esc.- Què valia el viatge d'anada i tornada?

A. G.- Si no ho recordo malament, tres pessetes i cèntims.

L'Esc.- I la Pista Bonaire?

A. G.- Bé, mireu, ens vàrem engrescar i també tots tres: En Quim Simon, en Fèlix i jo vàrem comprar el solar on hi ha ara el Juvínés i vàrem fer la pista; era una pista per patinar i fins i tot s'hi van fer partits de campionat. A les nits hi fèiem ball i també hi havia bolera. Ho vam tenir dos anys i sempre vam estar de mala sort: per Sant Joan que teníem orquestres bones, pluja! per Sant Pere, pluja! Volíem fer algun dissabte alguna cosa extra, pluja!... i sempre pluja... Finalment En Gumà, que tenia l'Hotel Voramar al costat i ja que amb el ball molestàvem els seus hostes, ens ho va comprar.

L'Esc.- Fins quan vau anar en mar?

A. G.- Fins quan vaig anar en mar? Encara hi vaig! Ara mateix, avui, tenim calat.

L'Esc.- I al camp, hi treballeu encara?

A. G.- No, això no, ara és l'Agustí, el meu gendre, el que treballa l'hort.

L'Esc.- Recordeu alguna anècdota?

A. G.- Un any, amb l'altre gendre, en Francisco, teníem calat a Montgó i vam pescar aquella tonyina que heu vist a la fotografia. Pesava 250 quilos i escaig, quan vam llevar, hi érem amb el «Justet», no vam poder-la tirar a dalt, era el principi que es feien cases i vam cridar paletes i amb cordes, arrossegant, la vam portar a la platja i, En Solà, amb un remolc que tenia, la va portar.

RODOMA

VIDA ESCALENCA

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

RICARD GUANTER

LA FÀBRICA DE CIMENT

Els escalencs de fa uns anys, com els d'ara i els que vindran, tenien els propis projectes, privats i públics, per a millorar la vida i el benestar de les famílies i de tot el poble en general.

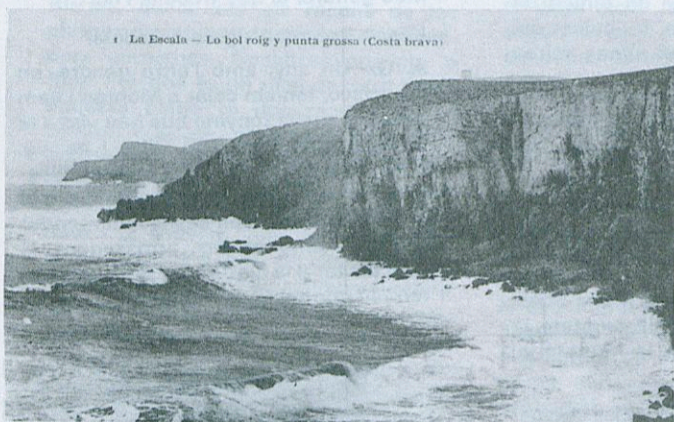
Allà pels anys vint ja es parlava en el nostre poble de crear **llocs de treball**, buscant altres camins que no fossin els que s'originaven de la pesca.

Se cercava quelcom més que donés feina a qui no en tenia, i que en donés més al qui en tenia poca.

Llegim en la revista escalenca «Costa Brava», de juny del 1920, que a Barcelona s'analitzà la pedra del paratge escalenc conegut per «les Planasses», i que donà uns resultats satisfactoris per a l'obtenció de ciment-asfalt d'una bona qualitat.

Com sol succeir en aquests casos, l'optimisme s'apoderà fàcilment de la gent i va fer que es visquessin moments d'eufòria i d'un cert il·lusionisme que escapa de les realitats pròpies de la vida escalenca de principis de segle.

Es feren alguns projectes per a la construcció d'una **fàbrica de ciment**. Ja es parlava de **80 llocs de treball** –tots de l'Escala– i es pensava també en la producció de **100 tones diàries de ciment** i que el principal magatzem de distribució per a tota la província s'instal·laria a l'Escala.

Les Planasses, Bol Roig, Punta Grossa, Papanances, Miladones,... fascinadors racons d'una costa molt nostra, prop dels quals es projectava, allà pels anys 20, construir la fàbrica de ciment de la que us parlem.

Es projectava transportar gran part del ciment per mar, cosa que hagués donat pas a la creació d'una flota de cabotatge, recordant aquella que, a finals del segle passat i a principis de l'actual, transportava a la nostra vila, sobretot, sal i garrofes, i que s'emportava a la tornada, aprofitant el viatge, pins tallats i pelats que es dipositaven en grans piles a la platja, a l'espera que arribés un veler per a emportar-se'ls.

El que més il·lusionava al poble de l'Escala, de sempre, era la **construcció d'un port a la Clota**. Amb ocasió de parlar-se de la imaginària fàbrica de ciment, s'assegurà que el port seria una realitat.

Ja tenim, doncs, aquells bons escalencs més contents que unes pasqües. Els comerciants, els pocs que hi havia a l'època, també es fregaven les mans de contents, sobretot els **cafeters, taverners i fondistes** que preveien veure augmentat el número de passants per l'Escala.

Però com dèiem al principi, i tal com ho hem pogut constatar els escalencs de generacions posteriors, tot fou una il·lusió que només serví perquè aquella bona gent visqués uns dies sense pensar en les preocupacions diàries, que no eren poques, però que sabien suportar-les molt resignats.

L'Hotel-Sanatori s'hauria trobat a dues passes de les Ruïnes d'Empúries, les excavacions de les quals es trobaven en ple creixement, aquella època.

HOTEL SANATORI

Un altre dels projectes dels quals aquells mateixos dies es parlava a l'Escala era el de la construcció d'un Hotel Sanatori a la zona anomenada «Les Coves», entre les platges de «les primeres sorres» i la del «Portitxol».

Els plànols presentats eren signats pels promotors de l'obra els senyors **Carles de Miquel, Pere Villanueva i Joan Pi**, metge de l'Escala, i varen ésser aprovats, per **Reial Ordre**, a proposta de la **Direcció General d'Agricultura, Mines i Monts**.

L'esmentat Hotel-Sanatori havia d'ésser destinat a convalescents, anèmics, individus de dèbil constitució i a tots els que anaven cercant esbarjo i descans per a reprendre llurs forces perdudes.

El lloc escollit era molt encertat com atractiu turístic, en trobar-se a pocs metres de les **Ruïnes d'Empúries**, les excavacions de les quals feia ben pocs anys que havien començat i que cada dia eren més visitades.

Per conseqüent, la coneixença d'aquest balneari es donava per descomptada en trobar-se a laombra d'aquest gran monument arqueològic com és Empúries, nom que ja es començava a deixar sentir amb molta insistència per Europa.

I pel que respecta a la finalitat d'aquest sanatori, sembla que el lloc estava molt ben encertat, **segons l'opinió d'un director d'un famós balneari suís**, en una de les seves visites a les Ruïnes emporitanes.

La realització d'aquesta important obra per a l'Escala semblava molt decidida, ja que els plànols ja havien estat redactats per l'arquitecte **Guillem Busquets de Barcelona**. Fins i tot, aquest tècnic ja es disposava a traslladar-se a l'Escala per a dirigir els treballs d'emplaçament de l'edifici i dependències de l'eventual hotel-sanatori.

~ I això que no ens hauria anat del tot malament poder comptar amb un balneari a casa nostra.

Avui en dia que es viu una vida de neguit, de nervis i de gran tensió, els balnearis s'han tornat a posar de moda, del que es desprèn que el que pensava bastir a l'Escala, si hagués resistit als molts anys d'oblit i abandó en què s'han trobat segurament ara també hauria revifat.

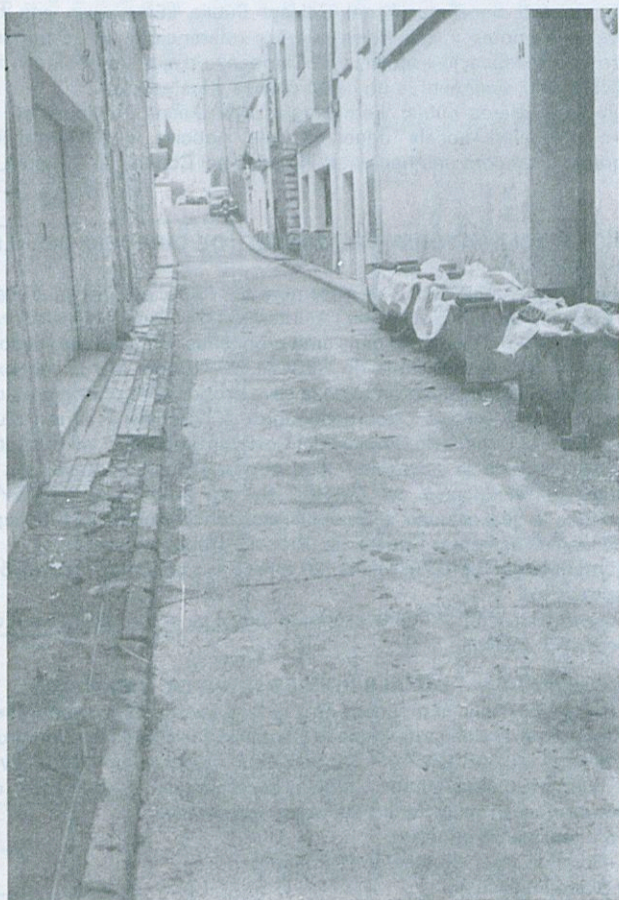
Que bé que ens vindria ara d'anar-hi a reposar uns quants dies, després del «bati» de l'estiu! Tinguem en compte, però, que si només s'hagués hagut de refiar dels clients escalencs, ja hauria estat fresc, perquè ben coneguda és la dita dels castellans, que «**nadie es profeta en su tierra**» i, en part, és comprensible, ja que la gent d'aquí, habituada a veure el mar i els mateixos paisatges, s'aniria, com de fet ara ja fa, a d'altres indrets no tan coneguts i més exòtics.

De la mateixa manera que havia succeït amb la fàbrica de ciment, que tot se'n va anar a l'aigua, com vulgarment es diu, semblant cosa ocorregué, pel que s'ha pogut constatar, amb aquest altre projecte de grans vols que es volia portar a terme a l'Escala, l'any 1921.

En definitiva, heus aquí dos importants projectes, els que acabem de referir, com són **la fàbrica de ciment i el balneari**, en els quals tants escalencs dels anys 20 tenien posades llurs il·lusions, però que no passaren, precisament, d'això: d'una simple il·lusió, com tantes altres.

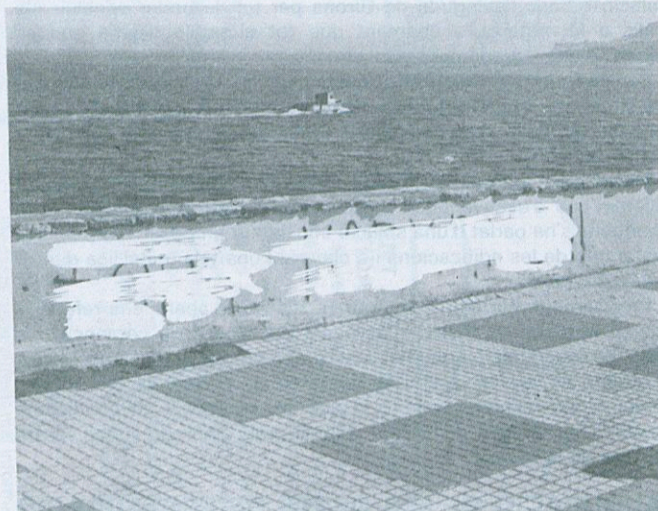

de més i de menys..

La prepotent Telefònica, amb les seves obres d'ampliació de locals, està fent veritables disbarats en el carrer dels Horts.

Voreres aixafades, destroçades i esmicolades en certs llocs; ferm d'asfalt enfonsat; parets ratllades i cotxes bonyegats... pels camionassos supercarregats que van i venen al seu criteri pel poc ample carrer. Els veïns, lògicament indignats, no s'expliquen com no es controlen aquestes extralimitacions, i es pregunten qui pagarà i adobarà els desperfectes ocasionats.

Han desaparegut, finalment, algunes de les pintades que empastifen les nostres parets, concretament les del Passeig Marítim. ¿Seguiran, la resta, el mateix camí? Esperem-ho.

EL GNER S'ACOMIADÀ AMB TEMPESTA

Els dos darrers dies del mes de gener es caracteritzaren per les inclemències del temps, amb fred i pluja que, si bé no arribaren fins a conseqüències tan importants com l'any passat pel que fa a nevades i glaçades, sí que es produïren greus problemes de comunicacions, com per exemple el trasllat per carretera i d'altres serveis com la llum, el telèfon, etc...

Aquests contratemps foren generalitzats a totes les contrades gironines i sobretot a la Catalunya Nord si bé, sortosament per a la nostra vila, l'Escala no fou de les més perjudicades com en d'altres ocasions on les nevades i els aiguats impedièn la normal circulació i moltes carreteres varen ésser tallades al trànsit, i fins i tot a les capitals del Gironès i de l'Alt Empordà –per esmentar les més pròximes– va ésser necessari l'ús de cadenes en els cotxes.

CONTINUACIÓ DEL NOU AJUNTAMENT I D'ALTRES OBRES MUNICIPALS

Ja es poden reprendre les obres de construcció de la Casa de la Vila després que la Generalitat inclogués la segona fase de les Obres en el seu Pla d'Obres i Serveis, subvencionant amb deu milions de pessetes.

Les obres d'aquesta segona fase, d'un pressupost total de quaranta milions de pessetes, comprenen el tancament de la primera i segona planta, i s'espera que, una vegada acabades, es pugui començar a utilitzar el nou edifici.

Recordem també que a mitjans del mes passat es va tancar a la circulació rodada l'avinguda de Girona per tal de poder concloure els treballs a la mateixa, acabament que tot el poble desitja que es produïxi d'una vegada per totes.

Per cert, amb anterioritat al tancament de l'avinguda de Girona, es va situar una senyalització de «Stop» al Poble Sec, a la cruïlla amb l'avinguda de Riells, que facilitava el transport de camions de sorra a la platja de Riells.

En relació a la regeneració de la platja de Riells, i concretament al problema que s'esdevé quan s'escampa la sorra els dies de forta tramuntana, s'ha parlat d'una solució consistent en posar uns pals a la platja enmig de les edificacions i a clavar-hi una tela metàl·lica durant els mesos d'hivern.

Precisament, els últims temporals, als quals abans ens referíem, deixaven la platja de Riells, quasi igual que abans de començar els treballs de regeneració i que fan que torni a perillar la platja escalenca que durant els mesos d'estiu es veu més concorreguda de turistes, demanant una resposta urgent, ja que del contrari, i en condicions normals, s'ha tornat a demostrar que és molt difícil de lluitar contra les forces de la natura.

INAUGURACIÓ DE LES OBRES DE RESTAURACIÓ DE L'ERMITA DE SANT GRAU D'ALBONS

El diumenge 19 de gener foren inaugurades oficialment les obres de restauració portades a terme a l'ermita de Sant Grau, a la veïna localitat d'Albons.

Dins el programa d'actes de la jornada, ens cal assenyalar que a dos quarts de dotze del matí se celebrà una Missa, i tot seguit s'interpretaren tres sardanes, cosa que es repetia a la tarda, després d'una popular i típica arrossada, enmig d'una gran concurrència de gent.

Com a trets distintius de l'ermita de Sant Grau, podem destacar la situació –a la divisòria entre l'Alt i el Baix Empordà– i la seva construcció romànica inicial dels segles X i XI, de la qual encara es conserven els murs de la nau. Més tard, al segle XVIII, se'n va fer una nova façana que juntament amb el seu campanar de cadireta li donaren una imatge que l'acosta a l'actual, de falsa imitació a ermita d'estil barroc.

Han col·laborat en aquestes obres de restauració la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona, i la seva principal finalitat ha estat la recuperació d'un element arquitectònic prou reconegut i de gran interès històric entre els pobles de la rodalia.

CONFERÈNCIES SOBRE «LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA»

La Comissió de cultura de l'Ajuntament de l'Escala ha portat a terme un seguit de tres conferències sobre «La Comunitat Econòmica Europea» i que han tingut lloc els dies 31 de gener, 14 i 21 de febrer

a les 10 del vespre a la Biblioteca Municipal «Victor Català».

Els temes tractats han estat els següents:

- Divendres 31 de gener. «Àmbit històric i econòmic del Mercat Comú» i «Tractat d'adhesió d'Espanya», a càrrec del Sr. Agustí Ulied, professor d'ESADE.
- Divendres 14 de febrer. «Entorn jurídic i institucional de les comunitats europees», a càrrec de la Sra. Carme Moliné, Llicenciada en Dret i Secretària Tècnica del Consell Català del Moviment Europeu.
- Divendres 21 de febrer. «L'IVA», a càrrec del Sr. Juan José Gómez, llicenciat en Dret i professor d'ESADE.

COMPRA D'UNA AMBULÀNCIA

En unes recents declaracions a la premsa, l'alcalde de la vila, Sr. Rafel Bruguera, reconeixia que «el problema de les ambulàncies a l'Escala no és pas diferent de la resta de l'Empordà i que estem tips d'haver de córrer buscant ambulàncies i és per això que hem decidit comprar-ne una».

La meitat del seu import irà a càrrec del pressupost municipal i l'altra meitat serà coberta per la «Fundació Francisco de Asís Sastre» de l'Escala, gairebé oblidada i que és un llegat del rector de la població del mateix nom, que visqué al segle divuit i deixà una finca per a ésser destinada a l'atenció social.

NOTÍCIES DEL COL·LEGI PÚBLIC «EMPÚRIES»

El Consell de Direcció del Col·legi Públic «Empúries» ens ha facilitat unes notes informatives que fan referència a un aclariment entorn a la reeducació escolar, a la Campanya d'ajut als pobles indis de Nicaragua i, finalment, a un canvi d'aules a les escoles.

Pel seu interès públic, hem cregut prou adient d'incloure en el nostre «Noticiari Local» aquestes tres notícies que reproduïm íntegrament tal com ens han estat lliurades pel Consell de Direcció.

1.- NOTA ACLARATORIA DEL CONSELL DE DIRECCIÓ DEL C.P. «EMPÚRIES».

Pel fet que, amb data 8 de desembre del 1985, es publicà al diari PUNT que els Serveis Socials de l'Ajuntament de l'Escala van elaborar una proposta a fi d'ajudar els nens amb problemes i dificultats a l'escola i donat també que per mitjà de L'ESCALENC (Gener-86) la mateixa Àrea de Serveis Socials informà de la seva proposta d'un programa de «Recolzament i Teràpia psico-pedagògica a l'escola» a càrrec d'un especialista, el Consell de Direcció del Col·legi «Empúries» vol publicar, que conscient de la necessitat d'un suport psicopedagògic per al Gabinet de Reeducació del Col·legi, elaborà amb data 9-5-85 la proposta a la qual al·ludeix el Servei d'Assistència Social del Municipi.

Després l'esmentat Consell de Direcció proposa l'esmentat argument al Consistori escalenc per a l'estudi i posterior aprovació o desaprovaçió.

Queda clar, doncs, que la proposta inicial va sorgir del Consell de Direcció del Col·legi.

2. CAMPANYA D'AJUT ALS POBLES INDIS DE NICARAGUA.

El Col·legi Públic «Empúries» i el C.E.R., L'Escala han col·laborat en la «Campanya de Solidaritat» que la Comissió Cívica de l'Alt Empordà, amb el lema «NICARAGUA HA DE SOBREVUIRE» ha promogut a favor dels indis (misquitos, sumos i rames) de Nicaragua, dins el marc de suport al procés revolucionari del poble nicaraguenc.

S'hi col·laborà aportant:

- Roba d'estiu i sabates, en bon estat.
- Material escolar.
- Llibres tècnics, escolars, ... (en castellà o anglès).
- Medicines: antiparasitàries, antipalúdiques, sulfamides, aspirines,...
- Llavors de tot tipus.
- Eines: martells, serres, eines agrícoles,...
- Maquinària de cosir i el necessari per fer vestits, etc.

El període de recollida començà el dimecres, 8 de Gener d'enguany i acabà el divendres, 17 del mateix mes, ambdós inclosos.

En el col·legi «Empúries» un grupet d'alumnes (delegats) de cada nivell s'encarregà d'explicar a la resta del grup el principal motiu de la Campanya i de recollir, classificar, embalar i emmagatzemar les nombroses aportacions dels nens en espera d'enviar-les a Nicaragua.

L'escardalenc

SUPLEMENT TEMPORAL INDEPENDENT DE PERIODICITAT INCERTA

Adreça: Carrer Buit, número 9, sense/ps. Telèfon: 77-77-77, amb el 7 davant.
Urbanització «Can Xixanta», Riells del Mig.
HORARI D'OFICINES: Cada dia de 7 de la tarda a les 7 del vespre, diumenges també.

NOTA DE LA REDACCIÓ DE L'ESCALENC:

L'ESCALENC, amb el seu afany d'incorporar noves seccions per fer més atractiva la revista obre les portes a aquesta nova col·laboració al mateix temps que comunica als seus lectors i subscriptors que no té res a veure amb el que aquí s'escriu donat que l'única relació que hi haurà serà de veïnatge. La raó d'aquesta innovació ha estat la carta que ens ha tramès un grup de joves (d'esperit) compresos en unes edats que oscil·len entre els 12 anys i els 91 i que transcrivim a continuació. La carta diu així:

«Distingits col·legues: Celebrem l'esforç, la constància i moderació que teniu per tirar endavant una revista com aquesta, però considerem que hi falta un apartat més compromès on es parli de coses serioses i desenfadades —encara que facin enfadar—. Per la qual cosa us proposem la nostra col·laboració. Col·laboració que serà típica i tòpica, crítica i àcrata, ètica i estètica, històrica, histèrica, eròtica, rítmica, còmica, química, física i metafísica. Així és que ja ho sabem.»

La Redacció de L'ESCALENC doncs, davant d'una tan clara exposició de principis ha acordat, en sessió extraordinària, en segona convocatòria (a la primera no hi vam assistir), de donar carta blanca a aquest col·lectiu tan trempat. Aquí els teniu. Nosaltres ens en rentem les mans.

FRASE GENIAL
«Sigueu originals: Ieu com tothom.»

CIÈNCIA

Com per casualitat, mentre estaven investigant la composició microatòmica de la clara d'ou, l'Institut Astrocòmic de Massatxussets (EEUU), ha descobert una nova classe d'animals.

Si fins ara només hi havia dues classes d'animals: racionals i irracionals, a partir d'ara n'hi ha tres; la tercera espècie correspon als «animals d'Amèrica» (del Nord, és clar).

REIVINDICACIÓ

Un nou col·lectiu de l'Escala, veient la disbaixa urbanística, estètica, costumista i moral de la població, tant bon punt van saber que «l'escardalenc» sortia al carrer ens ha fet arribar aquest comunicat:

«Els sotasignants (jo i un altre), membres del C.A.Q.U.A.⁽¹⁾, manifestem la nostra més enèrgica repulsa per la situació en què s'està arribant a l'Escala d'un temps ençà, quan veiem que s'està perdent tot allò que tenia de bonic el poble: s'estan tirant cases velles a terra i se'n fan de noves; s'arreglen els carrers fent clavagueres noves i posant-hi asfalt, i tant bonic era abans (en els nostres temps) passar per un carrer ple de rocs i pols, fent equilibris, els dies de pluja, per no fotre't de nassos, i veure de tant en tant el rebentament d'un desguàs amb la corresponent formació de rierols on la mainada feia xip-xap. No, si encara ens treuran tota aquesta penjairella de fils de les façanes i trencaran l'estètica filamentosa tan pròpia del nostre estimat poble. Per tot això i moltes més coses que ens callem, fem a la població les següents preguntes: Heu pensat mai què seria de París sense la torre Eiffel?. Què serà de Girona sense la Nacional II?. Què va ser d'en Romeo sense la Julieta?. Eh?. Què ens diu?. Vinga, penseu-hi, penseu-hi. Doncs nosaltres, veient tot aquest estat de coses i per tal de salvar la idiosincràcia i personalitat de l'Escala i de tots els seus habitants, demanem (què demanem, exigim) que es torni a muntar a la platja la BARRACA DEL XURRERO. Apa!».

(1) Nota: Les sigles C.A.Q.U.A. correspon al col·lectiu Colla Alternativa Que Alterna.

SE SENT A DIR PERÒ ÉS MENTIDA

No és veritat que al Camp de Futbol s'hi construeixi un edifici de 13 pisos.

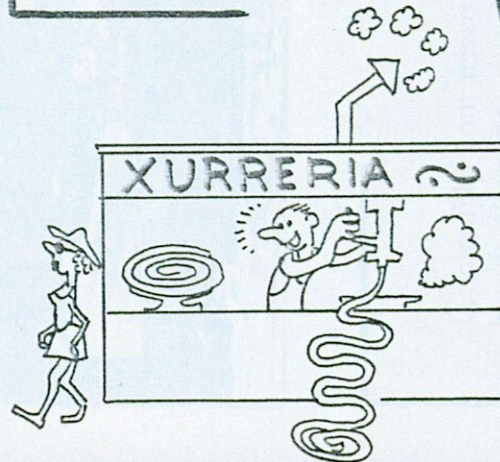
Els representants dels constructors ens ho han aclarit:

«No és pas per no trencar l'estètica del paisatge, no; ni que l'estudi geològic no ho permeti, no; ni que la F.I.F.A. ens ho hagi prohibit, no; ni que no hi hagi calés per fer-ho, no; ni per por de tramuntana, no. El que passa és que l'arquitecte és molt supersticiós i el número 13 l'espanta.»

SATISFACCIÓ DELS MARXANTS

De fonts generalment mal informades hem sabut que els marxants que vénen i venen a l'Escala cada diumenge estan molt contents.

La raó és molt senzilla: com que el mercat de l'Escala es fa els diumenges, no han notat la pèrdua de clients que han observat a d'altres pobles on el mercat es fa en dies feiners. «Amb el dallonsis de la televisió matinal —ha manifestat el representant d'aquest col·lectiu— als altres pobles no ens ve a comprar ni déu.»

FORA DUNES! REGENERACIÓ!

Què s'han cregut aquests Srs. de l'Ajuntament, que ens ho empassàrem com si res? Doncs no, senyors! Gràcies a Déu som prou espavilats per no deixar-nos enganyar quan ens volen donar gat per llebre.

Resulta que (no sabem quin dia), l'Ajuntament de l'Escala, en conveniència amb el Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme (alias «El Mopu»), varen decidir amb premeditació i alevosia (sense nocturnitat, perquè a les fosques potser haurien perdut algun camió) suprimir les dunes del Riuet amb l'excusa de regenerar la Platja dels Riells.

Sí, sí! O's clar! ... Vosaltres us ho creieu? ... No! Eh que no? ... Doncs nosaltres tampoc!

El que passa és que d'uns anys ençà, a les platges de més enllà del Riuet, hi ha començat a anar una colla de gent (d'ambdós sexes) a parar el sol i a banyar-se en «pilota total» - així ens ho ha confirmat una colla de «guipaires» (en francès: «voyeurs») que tot sovint anaven a treure el nas per aquella banda i a contemplar les ondulacions anatòmiques enmig de les ondulacions sorrenques, com aquell qui va a passeig.

A resultes d'això i vetllant per l'honorabilitat i els bons costums dels qui van a passejar-hi i dels que hi anessin expressament, no sabem quin grup municipal va plantejar la necessitat d'evitar que s'hi creés una platja nudista. La proposta va ser ben acceptada i en un ple (de no sabem quin dia) van decidir de posar en pràctica la genia! idea i buscar una excusa.

Per tant, estimats i estimades lectores i lectors (d'ambdós sexes): si us tornen a dir que treuen les dunes del Riuet per fer més gran la Platja dels Riells, no us ho cregueu pas; és perquè la gent no s'hi vagi a banyar «en pilotes», i qui vulgui practicar el top-less que vagi a qualsevol platja, que per això hi són. És veritat o no?»

LA PAPERERA

Tal com fan els nostres veïns (els de L'ESCALENC volem dir) que tenen un apartat que anomenen BÚSTIA, nosaltres també el volem tenir, per tant, qui vulgui escriure que ens escrigui, ara bé mireu de dir-nos tot en menys de cent paraules, si no és així ens veurem obligats a retallar la carta. El nostre apartat destinat a aquest fi es dirà PAPERERA, per allò de la competència, sabem.

Apa, doncs, a escriure que no costa res.

«l'escardalenc»

Un just reconeixement tant pel professorat i alumnat del Col·legi «Empúries» com per al C.E.R. per llur interès i entusiasme per la Campanya.

3. CANVI PER MANCA D'AULES DE CLASSE.

El dilluns, dia 20 del propassat mes de Gener, per manca de

suficients aules de classe en el C.P. «Empúries», els dos nivells paral·lels de vuitè d'EGB (que estaven a ca les monges) passaren a ocupar dues aules del Col·legi «Empúries», mentre que els tres grups A-B-C de sisè nivell s'establiren a la planta baixa de l'Escola de F.P.

FÈLIX GUANTER

lectura

O C I C O N T E M P L A T I U

Contemplant com teixeix l'onada
blonda d'escuma;
com creix la nuvolada
i com s'esfuma.

Contemplant el vol de la gavina,
que no és volar,
puix no se li endevina
l'aletejar:

sura per l'aire,
en el mar sura,
se'n puja enlaire
i allí s'atura
un instant breu
com volva lleu.

Contemplant com el mar d'un blau turquí,
es torna maragdi;
com esdevé nacrat,

com porcellana,
tot encalmat,
i com s'aplana.

Com les veles, pel vent inflades,
semblen carculles d'or
pels últims raigs illuminades
del sol que mor.

Com va abaltint-se la badia
dins de la fosca lentament
amb un aire d'enyor i melangia
que fa que un hom es trobi tan absent
dels fets del món,
que amb terra, cel i mar sembla que es fon...

J. Barceló i Matas

FUTBOL

(Resultats del mes de gener)

Benjamins

dia 11	L'Escala - Verges	1-5
dia 19	L'Escala - Calella	3-7
dia 26	Penya Sport - l'Escala	2-0

Alevins

dia 5	L'Escala - Bisbalenc	3-3
dia 12	Bàscares - L'Escala	0-7
dia 19	L'Escala - La Pera	2-0

Infantils

dia 5	Bàscares - L'Escala	2-8
dia 19	Sant Pere - L'Escala	1-4

Juvenils

dia 5	Bisbalenc - L'Escala	3-4
dia 26	Salt - L'Escala	1-4

Cal remarcar que el resultat desfavorable que publicava l'Escalenc del mes passat, del partit celebrat al camp del Torroella, per alineació indeguda d'un jugador de l'equip del Montgrí, els punts han estat adjudicats al nostre juvenil, el que permet que continuï en els primers llocs de la classificació.

Tercera regional

dia 5	Marítima - L'Escala	1-1
dia 12	L'Escala - Sauleda	2-0
dia 19	Palafrugell - L'Escala	7-0
dia 26	Calella - L'Escala	3-1

Primera regional

dia 5	L'Escala - Anglès	2-2
dia 12	Palafrugell - L'Escala	0-1
dia 19	L'Escala - Besalú	3-0
dia 26	L'Escala - Maçanet	6-1

Després d'aquests resultats la classificació ha quedat així: Anglès, 25 punts; L'ESCALA 24; Abadassenc, 23; Ripoll, Roses, Hostalric i Montagut, 22; Llagostera, 21; Farners, 20; Palafrugell i Cassà, 19; Salt, 18; Besalú, 17; Maçanet, 16; Bisbalenc i Arbúcies, 11; Borrassà, 7 i Peralada, 5.

Vili-Gran

TENNIS TAULA

Els resultats aconseguits per la secció de Tennis Taula del C.E.R. l'Escala, les últimes setmanes, han estat positius pel primer equip que segueix encapçalant la classificació del campionat provincial de primeres, però força negatius pel que fa referència a l'equip de terceres i sobretot l'equip juvenil, ja que es troba a faltar molt, respecte a la temporada anterior, l'absència d'en Xavier Cortal, operat recentment en el braç i que enguany no ha jugat cap partit de competició oficial.

Per categories, aquests han estat els resultats aconseguits:

TERCERES

- TT La Bisbal, 4 - CER L'Escala, 5 (J. Mª Guanter 3, J. L. Cortal 2, J. Torrent).
- ER L'Escala, 5 - TT Palafrugell, 4 (J. Mª Guanter 3, J. L. Cortal 2, C. Guanter).
- TT Campllonc A, 2 - CER L'Escala, 5 (J. Mª Guanter 3, J. Torrent 1 C. Guanter).
- CER L'Escala, 1 - 21 Canvi 5 «B», 5 (J. Mª Guanter 1, J. L. Cortal, C. Guanter).

Amb el partit perdut enfront el 21 Canvi 5 «B», equip que ha guanyat tots els partits jugats, són ja quatre els partits que portem perduts, els mateixos que perdiem la temporada anterior, però després de tot el campionat, i aconseguint una meritòria tercera plaça. Enguany, ja n'hem perdut quatre quan queden encara cinc partits per acabar la primera volta.

JUVENILS

- L'Escala, 5 - TT La Bisbal «A», 2 (J. Mª Guanter 3, J.L. Cortal 2, J. Torrent).
- TT La Bisbal «B», 1 - CER L'Escala, 5 (J. Mª Guanter 2, J. L. Cortal 2, J. Torrent 1).
- TT Olot, 5 - CER L'Escala, 2 (J. Mª Guanter 1, J. L. Cortal 1, J. Torrent).
- Palafrugell, 5 - CER L'Escala, 2 (J. Mª Guanter 1, J. L. Cortal 1, R. Mas).

De nou partits jugats, l'equip juvenil n'ha guanyat quatre i n'ha perdut cinc. El balanç no pot ésser més negatiu per un equip que la temporada anterior es proclamava brillant campió provincial i prenien part als Campionats de Catalunya a Vic i als Campionats d'Espanya a Lluçanet, un equip que va de menys, mentre que els altres representants gironins van a més, com és el cas del 21 Canvi 5, del Cassanenc, etc.

INFANTILS

- TT Palafrugell, 1 - CER L'Escala, 4 (J. L. Cortal 2, Cortal-Sues 1, Torrent 1).
  - TT La Bisbal, 0 - CER L'Escala, 5 (Sues 2, Cortal 1, Torrent 1, Sues-Cortal 1).
  - Cassanenc, 4 - CER L'Escala, 1 (J. L. Cortal 1, Torrent i Sues-Cortal).
- L'equip infantil segueix amb possibilitat d'optar als primers llocs. De sis partits jugats, només n'hem perdut un, enfront el Cassanenc «A», si bé encara hem de jugar amb el líder de la prova, el 21 Canvi 5.

SEGONES

- CER L'Escala, 2 - TT Olot, 5 (J. Mª Guanter 1, J. L. Cortal 1, J. Torrent).

Acaba de començar el provincial de segones, prova a la qual no estàvem inscrits, però ja que el nostre nom apareixia en el calendari de joc, finalment accedirem a participar-hi, tot i les dificultats de no disposar de suficients jugadors, i l'equip de segones l'hauréem de formar amb jugadors infantils i juvenils, ja prou carregats de partits.

PRIMERES

- CER L'Escala, 5 - FC Bàscares, 0 (J. C. Fajardo 2, F. Guanter 2, J. Sues 1).
- TT Lloret, 0 - CER L'Escala, 5 (J. C. Fajardo 2, J. L. Cortal 2, J. Sues).
- TT Olot, 2 - CER L'Escala, 5 (J. C. Fajardo 3, J. Mª Guanter 1, J. Sues 1).
- CER L'Escala, 5 - Cassanenc, 2 (J.C. Fajardo 3, J. Sues 2, J. Mª Guanter).

L'equip de primeres ha guanyat els 7 partits jugats fins a la data i és a punt de revalidar, un any més, el provincial de primeres per equips.

Direm també que el 15 de gener es va jugar a l'Escala el campionat provincial de dobles mixtos, amb èxit escalenc, ja que les dues parelles del CER l'Escala (Carme Sureda-Joan Sues i Victòria Olivares-Fèlix Guanter) es classificaren en primer i segon lloc, respectivament.

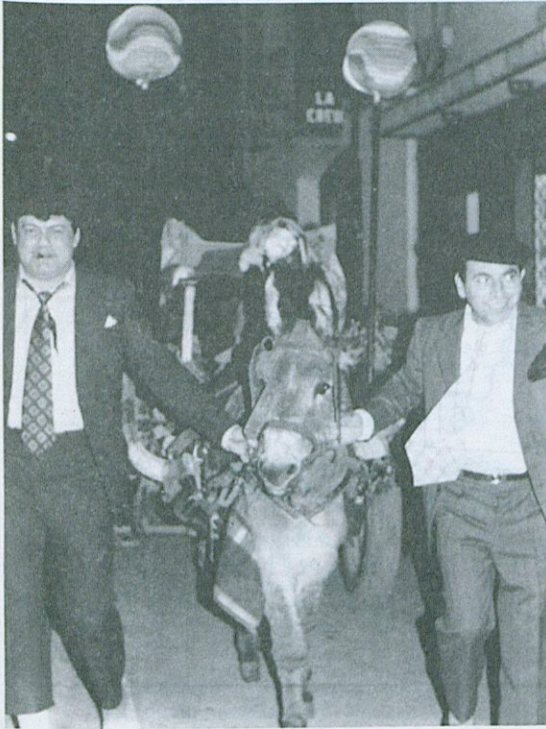
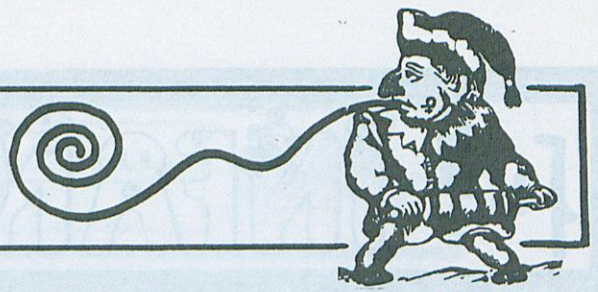
La lliga Nacional de Segona Divisió, a punt de començar.

Són cinc els equips que prendran part en el grup català de la 2ª divisió Nacional de Tennis Taula: la Institució Lumen de Barcelona (guanyador del grup, la temporada anterior), el CER l'Escala, l'Hospitalet de Barcelona, el Cassanenc (segon representant gironí) i el Reus Esportiu.

El primer que jugarà el CER l'Escala ho farà davant el Cassanenc el proper diumenge 23 de febrer.

Fèlix Guanter

CARNAVAL '86

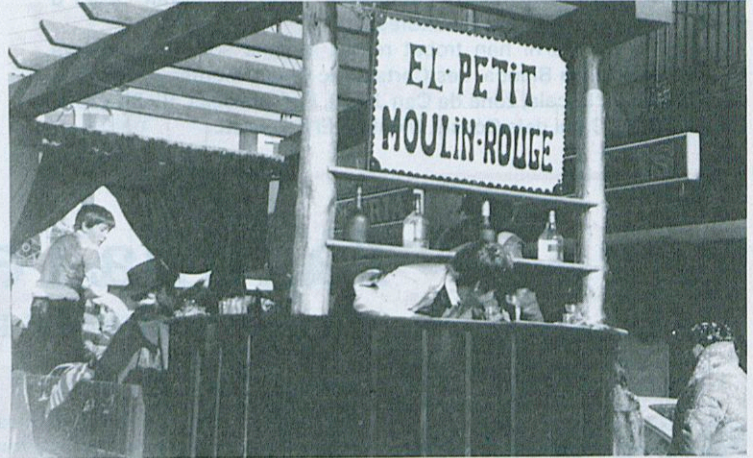
Arribada de Carnestoltes.

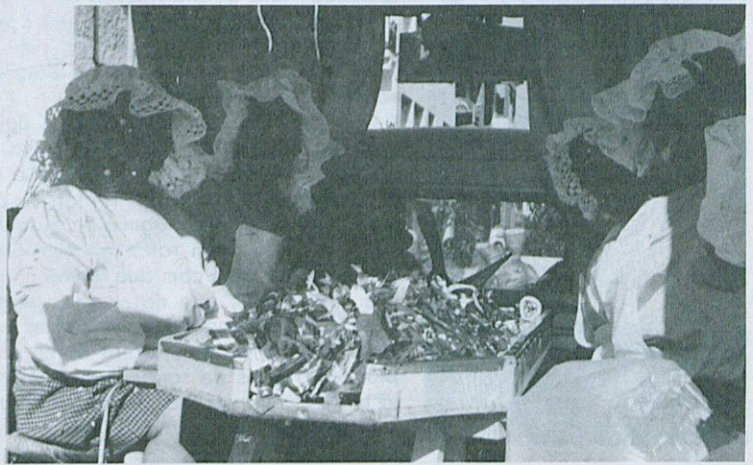
1.º Premi del Concurs d'aparadors (foto Gildo)

1.º Premi del Concurs de Carrosses

2.º Premi del Concurs de Carrosses.

3.º Premi del Concurs de Carrosses.

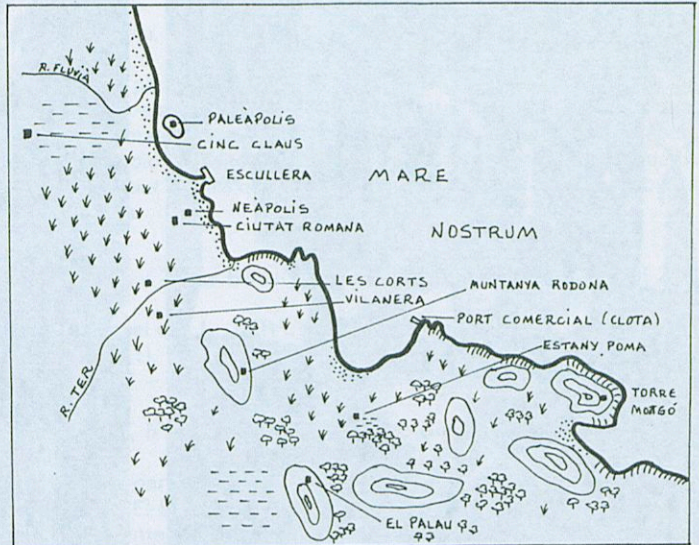
ESTUDI SOBRE LA TRANSFORMACIÓ DE L'AMBIENT (III)

Enfront la **Neàpolis** es pot admirar un fragment del mur d'una antiquíssima escullera d'uns 85 m. de llargada que ens demostra l'existència d'un port protegit, al nord, per l'illot de la **Paleàpolis**. Es a partir d'aquest port que comencem a entendre la història humana de la **ciutat romana d'Empúries**.

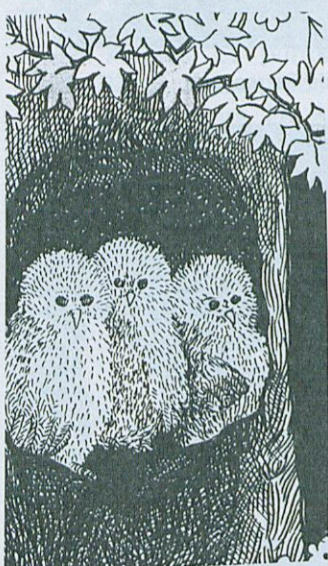
Durant la segona guerra púnica i concretament l'any 218 abans de la nostra era, un exèrcit romà a les ordres d'**Escipió** va desembarcar a **Empúries** iniciant així la conquesta romana de la península ibèrica. Els emporitans foren desseguida adictes als romans en canvi els indígenes els hi van ser hostils. Per tal d'acabar amb aquesta resistència i especialment amb una rebel·lió ibèrica contra el domini romà, un altre poderós exèrcit conduït per **Cató** va desembarcar l'any 195 a J.C. Segons sembla aquest desembarcament es produí a la zona de la **Clota** situant el seu campament al **Palau**. *A la Clota Grossa hi havia un port comercial. L'abundància d'àmfores sota el mar entre les platges del Riells i de Montgó dona proves dels intercanvis comercials d'aquella època.*

Segons Titus Livi, el gran exèrcit compost d'uns 50.000 homes emplaçà el seu campament a uns 3.000 passos d'Empúries. Després d'una violent lluita contra les tribus indígenes de l'**Empordà**, els romans inicien la romanització definitiva. Més endavant, la triple ciutat emporitana (grec, indiketa i romana) passa a ser un municipi de Roma. Aquest fet coincideix amb l'establiment a la part alta d'**Empúries** d'una colònia de veterans i la formació d'una ciutat d'arquitectura i urbanisme típicament romà, amb una muralla que tencava en forma de rectangle. Aquesta ciutat romana conté les restes de l'esmentada muralla així com d'un **caldarium o bany calent**, d'un **amfiteatre**, d'una **palestra** o "gimnàsium" i de dues gran **cases** o **palaus** riques en **mosaics** i **escultures**.

Altres llocs on s'hi han trobat restes romans són: la **Muntanya Rodona**, **Muntanya Blanca**, **Les Corts**, **Cinc Claus**, **Muntanya Vilanera**, **nucli urbà de L'Escala**, zona de **Can Japot**, **Les Terroges**, **Riells**, **Clota**, **Corral d'en Pi**, **Cami dels Cossis**, **Montgó**, **El Palau**, etc.

l'àguila i el mussol (rondalla popular)

Un dia, l'àguila i el mussol van fer un pacte solemne d'amistat, de companyonia i de respecte mutu. Tots dos tenien cries al niu i tenien por per la vida dels petits. Perquè ja se sap que tant l'àguila com el mussol són uns caçadors temibles, l'una de dia i l'altre de nit i, així, aquell pacte representava una bona salvaguarda per als uns i per als altres.

El mussol era qui, sobretot, més temia pels seus fills i l'àguila li va haver de jurar que d'ençà d'aquell moment li serien talment cosa sagrada. I li va preguntar:

—I com els coneixeré, mussol, qui són els teus menuts?

—No et pots pas equivocar —va dir el mussol—: són els ocellets més vius i eixerits que pots arribar a veure. Tenen un posat de llest i espavilat que els distingeix de tots els altres.

Al cap d'uns dies l'àguila va descobrir el niu del mussol en un forat de dalt de tot d'un roure altíssim, amb tots els pollets dins. Se'ls va mirar ben mirats, i com que tenien un posat ben bé de mussol, d'ensopits i encantats, que no s'adeia gens amb el que li havien descrit, urpada a l'un, cop de bec a l'altre, aviat els va tenir enlestits.

Quan el mussol va tornar al niu i només hi va trobar unes quantes plomes tacades de sang, i va conèixer que era l'àguila qui havia fet la malvestat, la va anar a trobar volant i li va retreure, amargament, la seva deslleialtat i la seva traïdoria.

—Poc m'ho podia pensar, que eren els teus fills —li va respondre l'àguila—. Tu em vas dir que feien posat de llestos i eixerits i aquells tenien cara de sòmimes. Si haguessis dit la veritat, sense deixar-te enlluernar per l'amor que els tenies, encara foren vius

CONSELLS DOMÈSTICS

- Es difícil de fer exactament la quantitat desitjada i de preparar una salsa de tomàquet sense que en quedi. Per utilitzar-la uns dies després sense que s'hagi tornat agre buideu-la en un recipient de vidre (un bocall) i cobriu-la d'una capa d'oli.
- Si feu coure carbassons, recupereu-ne l'aigua (si no és salada). Per a aquells i aquelles que tenen la pell grassa aquesta solució (freda) és soberana si s'hi renten la cara. Pot conservar-se uns tres dies en el refrigerador.

ENDEVINALLA

Solució a la de Gener: **EL GALL**

- Sóc una capseta llisa i blanca que si m'obriu ja no se'm tanca.
qui sóc?

1

Parleu la vostra llengua sempre que pugueu, especialment amb la família i els amics i coneguts. Feu-vos el propòsit de parlar en català als qui sabeu que us entenen, encara que fins ara els hàgiu parlat en castellà.

2

Sigueu respectuosos amb tothom que parla una altra llengua però exigiu que els altres siguin respectuosos amb la vostra.

REFRANYS DE MAR

- Pescador d'ham, moridor de fam.
- Si vols aprendre a resar, vés a pescar mar enllà.

GRANS DE SENY

- És curiós que per a saber si les nostres ulleres són brutes ens les haguem de treure per veure-hi més clar. (JSR).
- Si una persona et tracta d'ase no en facis cas; si són dues, reflexiona; i si són tres, compra't una sella. (Prov. Yiddish).

NO DIGUEU:

Blando
Blandir
Blandó
Blinclar
Blandura
Bobo
Bocacalle
Bocadillo
Bocina
Bodega

Boleto
Bolsa
Bolso

DIGUEU:

Bla / Tou / Moll
Blandar
Brandó
Vinclar
Blanor / Blanesa
Beneit / Encantat / Babau
Cap de carrer
Entrepà / Canapé / Sandvitx
Botzina / Clàxon
Celler (on es guada el vi)
Taverna (on es beu vi)
Bodega (part d'una embarcació)
Butlleta
Borsa (lloc de negoci)
Bossa

GENER:

I EL FINAL COM EL ROSARI DE L'AURORA

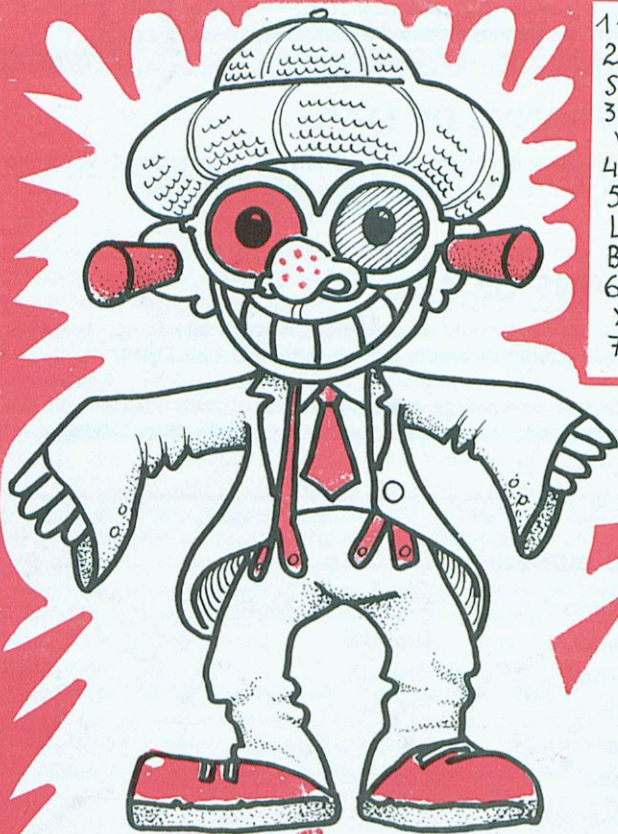
Un títol escaient ja que, d'aquesta fi de mes ens en recordarem alguns anys. L'any, va començar normalment, amb temperatures fresques i algú que altre dia de pluja; continuà després amb un ambient primaveral, temperatures elevades, cel serà la major part del dia i els vents, malgrat un parell de tramuntanes, fluixos o encalmats i la mar com una bassa d'oli; però l'última setmana, es donaren les circumstàncies d'una borrasca molt activa que, ajudada per una gota freda ens donaren un flux de vents del nord forts, freds i carregats d'humitat els quals varen provocar situacions dramàtiques al nostre país.

Però fem l'anàlisi de les observacions efectuades al observatori de "La Clota".

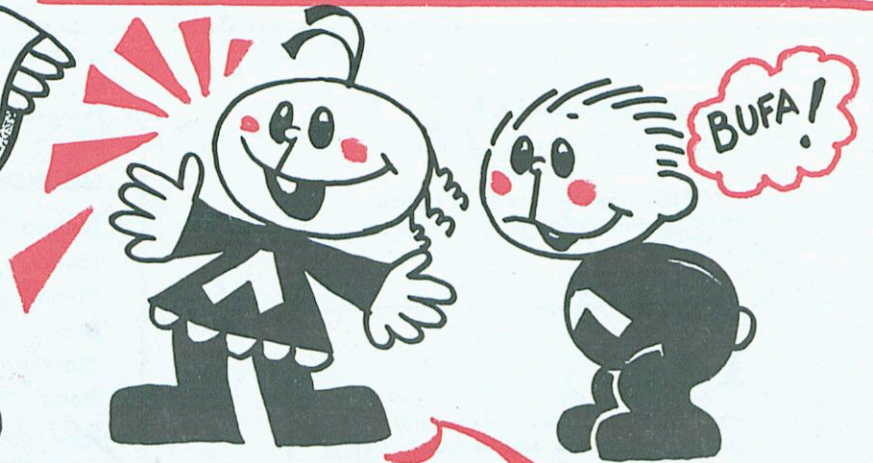
Temperatura Max. Absoluta	17° C
Temperatura Min. Absoluta	0'5° C
Temperatura Mitjana de les Max.	12'4° C
Temperatura Mitjana de les Min.	4'2° C
Temperatura Mitjana	8'3° C
Oscil.lació Extrema	13° C
Oscil.lació Mitjana	8'2° C

Dies de Pluja	11
Dies de Grops	1
Dies de Calamarça	1
Litres Recollits	88'3 l.
Precipitació Max. Dia	66 l.

Tramuntana NNW	11 dies
Provençal NNE	2 dies
Garbí SW	2 dies
Vents Variables i Fluixos	16 dies

- 1- BARRET ATURA-COPS
- 2- ULLERES AMB VIDRES ROSA I NEGRE PER A MIRAR EL QUE FAN ELS SEUS I EL QUE FAN ELS ALTRES, RESPECTIVAMENT.
- 3- TAPAORELLES PER A QUE ELS CRITS DEL POBLE NO DESTORVIN EL SEU ETERN MONÒLEG.
- 4- SOMRIURE ESTEREOTIPAT PERMANENT
- 5- JAQUETA MULTIREVERSIBLE PER A CAMVI RÀPID QUAN LES CIRCUMSTÀNCIES HO ACONSELLIN I AMB LES MÀNEGUES BEN AMPLES PELS JOCS DE MANS HABITUALS.
- 6- PANTALÓ AMB ELÀSTICS DE GOMA PER A PODER-LOS BAI-XAR I PUJAR CÒMODAMENT.
- 7- PEUS DE PLOM.

T'AGRADA? ÉS LA DISFRESSA QUE M'ACABO D'INVENTAR. S'EN DIRÀ "POLITIC PROFESSIONAL 1986"

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 46

